

Llàgrimes pels refugiats

El jesuïta José Luis Pinilla relata en primera persona el drama dels immigrants i denuncia l'autisme d'Europa

P 6-7

SOR LUCÍA CARAM: «És moment de revisar els nostres cors i veure quines tanques aixequem per protegir-nos»

P 12

El cardenal exporta al Brasil la pastoral de les grans ciutats

Rio de Janeiro i São Paulo han estat les ciutats brasileres on el cardenal Lluís Martínez Sistach ha fet un seguit de conferències sobre la pastoral a les grans ciutats. El cardenal ha parlat de les oportunitats però també de les dificultats que ofereixen les grans concentracions urbanes. P 21

**Us desitgem
molt bona
Diada**

La vida consagrada s'enriqueix amb noves formes d'entrega radical a Déu

P 3-5

Sumari

- 8 Beatificat un bisbe del genocidi assiri
- 16 El firmament a la religió
- 24 Joan Piris, un bisbe proper
- 25 III Festival de Música Antiga a Poblet
- 26 Esperança i fe en «Felices los que lloran»

Editorial

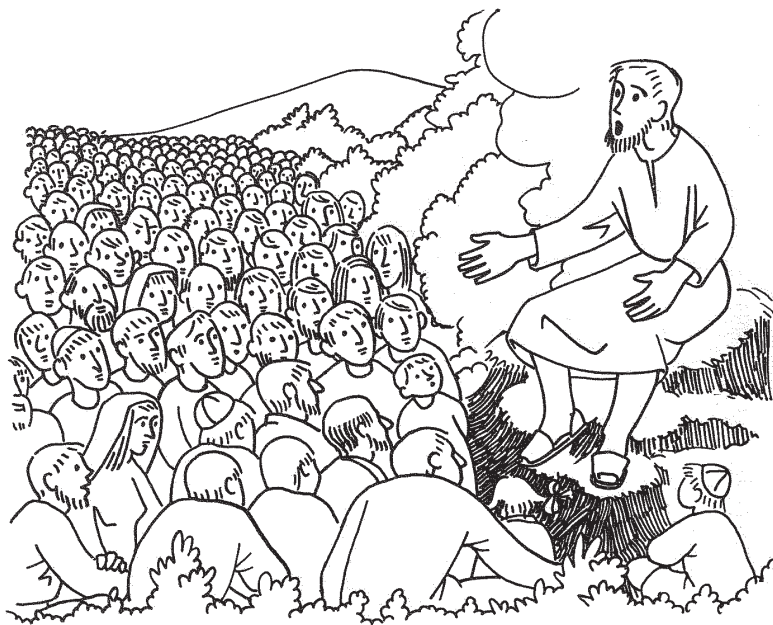
Frederic Bassó, mestre de catequistes

Amb la mort de Frederic Bassó (Cornellà de Llobregat 1930-Barcelona 2015) desapareix un mestre de catequistes i un dels referents del catolicisme postconciliar a Catalunya. En un temps que la transmissió de la fe és una de les grans inquietuds de la comunitat creient, és bo de tornar a les grans intuïcions que feren de Bassó un catequeta i mestre de catequistes: el seu testimoni continua viu. El seus materials es van difondre de primer per mitjà del Servei de Catequesi del Sector Pastoral de Sant Gervasi de Barcelona,

després reconvertit en Servei de Catequesi de la Fundació canònica Formació Cristiana Permanent Mn. Manuel Bonet. Els seus llibres de text de religió i els seus subsidis catequètics agermanaven un missatge clar i sòlid amb unes il·lustracions nítides i amables fetes pel mateix Bassó que era, alhora, teòleg i il·lustrador. Les imatges de Jesús, de Maria, les escenes evangèliques traçades amb fermesa i pulcritud, romandran per sempre en el record de molts catequistes i catequitzats.

En una entrevista a *Foc Nou*, Bassó explicava que durant tota la seva vida havia intentat «comprendre bé i posar en pràctica l'Esperit del Concili Vaticà II sobre la catequesi».

Ignasi Moreta escriví lúcidament en el llibre

Jesús predicant a les multituds (Frederic Bassó).

Frederic Bassó, mestre de catequistes: «És impressionant constatar que (...) Bassó s'hagi preocupat per documentar-se a fons en àrees (...) que ell ha sabut veure que eren imprescindibles per a una bona catequesi: la psicologia de l'infant, la pedagogia, les ciències de la natura, la història de les religions...»

Bassó fou sacerdot des del 1954 fins al 1977. Va deixar el ministeri ordenat però va continuar servint, compromès, a la comunitat eclesial. Els seus companys de promoció, entre els quals hi ha el bisbe Joan Carrera, seguien comptant amb Frederic Bassó i d'altres companys secularitzats en les seves trobades periòdiques: tot un exemple de sana inclusió.

Que contempli ja la Veritat resplendent que va cercar amb tenacitat.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Mostra'ns a viure, estimar i esperar

Jesús, obre'ns a l'esperança del teu Regne, on la mort i el pecat són vençuts i la teva resurrecció és la garantia de Vida. Mostra'ns a viure per aprendre a morir, mostra'ns a estimar per no defallir mai, mostra'ns a esperar per actuar sempre. També la professió de fe és de cada dia, en els moments del goig que ens depassa i en la grisor de l'angoixa que ens envaeix.

Dóna'ns la força del qui sap respondre quan se'ns demani raó del que esperem, quan se'ns acabin els arguments, quan ho vegem tot fosc. Dóna'ns l'entusiasme d'afirmar l'esperança amb les raons que cada dia descobrim, amb els sentiments que provenen de tu, amb l'estimació i el goig que contagiem, amb el testimoni de senzillesa i d'amor que rebem.

Acompanya'ns en l'itinerari espiritual que vol sentir-te al costat sempre viu, disposats a donar raó de la teva persona als qui ens interroguen per la nostra esperança. Que la teva llum il·lumini el nostre rostre per veure't, el nostre cor per estimar-te i tots els nostres passos per seguir-te.

Ens dones raons profundes per viure i amb la teva mort, absurda com ella mateixa, obres un camí de sentit a la nostra. Vols que l'absurditat, la inutilitat, la perplexitat, donin pas a un crit sincer d'esperança i de vida: justament allà on tu ens dius que has vingut perquè tinguem Vida i aquesta sigui a desdir.

Les criatures d'aquest món —ens diu el papa Francesc— no podem ser considerades un bé sense amo: «Són vostres, Senyor, que estimeu la vida.» Estem units per llaços invisibles i constituïm una espècie de família universal, una sublim comunitat que ens mou a un respecte sagrat, afectuós i humil.

Treballa amb nosaltres pel teu Esperit d'Amor el projecte del Pare: la felicitat del teu Regne dels pobres, dels humils, dels misericordiosos, dels nets de cor, dels afamats i assedegats de justícia, dels qui treballen per la pau, dels perseguits pel fet de voler ser com Tu. La felicitat que mai no s'acaba, Tu en tots per sempre!

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 11 de setembre del 1714: la caiguda de Barcelona marca l'origen de la Diada Nacional de Catalunya.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Javier Bometón, Lucía Caram, Agustí Codinach, Fernando Cordero, Cristina Díaz, Josep Gil, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Màxim Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, José L. Pinilla, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Josep M. Rovira, Jaume Sacasas, Lluís Serra, Rafel Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull,

Joan Viñas, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €
Gibraltar i Portugal: 135,01 €
Resta d'Europa: 213,25 €
Amèrica i Àfrica: 250,01 €
Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Camins nous de vida consagrada

Des del Concili Vaticà II han anat apareixent a l'Església noves formes de viure l'entrega radical a Déu

Samuel Gutiérrez

En l'Església i en gairebé totes les realitats humanes, la vida sol precedir la norma. L'esperit és sempre anterior a la llei. Sovint Déu va obrint camins nous que després l'home, des de la seva limitació i petitesa, haurà d'anar assenyalant. No sempre és fàcil, perquè l'alè de l'Esperit Sant és imprevisible i originalíssim. Hi ha realitats avui a l'Església, amb llargs anys ja de recorregut, que busquen encara avui el seu «nom propi», el seu encaix teològic-jurídic al si d'una institució convidada contínuament a descobrir la nova acció incessant de l'Esperit que desinstal·la, renova i és font constant de novetat.

L'Església sempre se sorprèn davant d'aquesta acció misteriosa de l'Esperit en la història humana i els dons carismàtics que Ell confereix directament als fidels. Des de la teologia i el dret, la mateixa Església se sent cridada a obrir camins nous perquè l'estructura exterior i jurídica no només no sigui obstacle per a la seva vida interior, espiritual o per al misteri mateix de l'Església, sinó que serveixi i afavoreixi el govern de l'Esperit Sant. A grans trets, aquesta és l'experiència que estan vivint les anomenades «noves formes de vida consagrada» (NFVC), realitats sorgides al voltant del Concili Vaticà II que busquen avui amb especial èmfasi el seu lloc i identitat pròpia en l'Església.

«Som una nova forma de consagració que encara no té nom propi —afirma Lourdes Grosso, missionera *idente* i directora del secretariat per a la Vida Consagrada de la CEE—. No som ni seglars ni religiosos... En un únic institut ens vam aplegar homes i dones, clergues i laics, cèlibes i persones casades, que senten també la força carismàtica i volen viure a la manera de consagració.» Vet aquí la principal novetat d'aquestes noves realitats: el fet de contenir en una mateixa institució tots els estats de vida que es donen avui en l'Església, però viscuts sota les coordenades pròpies de la consagració a Déu. «És com si et volguessis posar un vestit i t'anés estret o molt gran», afegeix Grosso per descriure gràficament el que estan vivint, «per això busquem juntament amb l'Església quina és la nostra identitat».

La responsable de vida consagrada de la CEE encapçala des de fa anys una recerca lenta i de vegades farragosa, però que a poc a poc comença a veure la llum. Com a missionera *idente*, i per tant membre d'una d'aquestes noves formes de vida consagrada, Lourdes Grosso ha assumit la missió d'ajudar a avançar l'Església, sobretot a nivell més institucional, en el reconeixement i la sistematització teològic-canònica d'aquestes noves formes de viure la consagració.

En els darrers anys s'han anat realitzant diverses iniciatives per aprofundir

La darrera trobada de noves formes de vida consagrada va tenir lloc a Roma el mes de maig passat.

en aquestes noves realitats eclesials. S'han convocat dos congressos a Roma i a Madrid han tingut lloc diverses jornades d'estudi sobre aquest tema. La mateixa Conferència Episcopal Espanyola va crear el 2010 un seminari

Trets comuns de les NFVC

- Una sola institució amb membres dels diferents estats de vida
- Professió dels vots de pobresa, castedat i obediència
- Vida comuna dels membres que professen l'anomenada castedat perfecta
- Govern unificat
- Forta espiritualitat i capacitat d'evangelització
- Reconeixement del valor de la comunió eclesial
- Sentit i desig de col·laboració amb altres grups o institucions religioses
- Fort sentit de l'hospitalitat i acollida, amb una gran obertura
- Forta i prompta contemplativa i d'oració

permanent que es reuneix amb una periodicitat semestral.

Juntament amb aquestes iniciatives, destaquen també les Trobades internacionals de Noves Formes de Vida Consagrada celebrades a Roma el 2011, 2013 i 2015. L'objectiu és un coneixement recíproc més gran entre les noves institucions i compartir els camins que es van recorrent. Les Trobades són convocades per algunes de les noves formes de vida consagrada reconegudes ja per la Congregació vaticana per als Instituts de Vida Consagrada i Societats de Vida Apostòlica. «Pretenem reunir especialment els instituts i associacions de dret pontifici i diocesà que estiguin ja aprovats sota aquesta denominació, o que es trobin en camí, per, des d'un coneixement institucional, familiar i directe, aprofundir en els aspectes propis d'aquests nous carismes que l'Esperit ha regalat a l'Església», explica Grosso, que és una de les organitzadores.

L'última trobada, celebrada el maig del 2015 sota el lema *Obrint camins: estructures de comunió i govern*, va aplegar a Roma més d'un centenar de participants, de 31 instituts diferents, procedents de 16 països i 4 continents.

Primavera de l'Església

En parlar de noves realitats eclesials nascudes al voltant del Concili Vaticà

JOAN PAU II:
«Aquestes noves formes de vida consagrada manifesten l'atractiu constant de l'entrega total al Senyor»

II és fàcil confondre's i pensar espontàniament en els Focolars, Comunió i Alliberament, Camí Neocatecumenal o la Comunitat de Sant'Egidio... Aquests són alguns dels nous moviments laicals que han anat liderant des de fa anys l'anomenada «primavera de l'Església». Després del Concili, com ha passat també en altres ocasions al llarg de la història de l'Església, els laics van prendre la paraula i van afrontar decidits el repte de dialogar amb el món i de proclamar-hi el missatge de salvació de Jesucrist. Tots aquests moviments, centenars arreu del món, van néixer amb un marcat accent laical, tot i que al seu si també s'han anat donant realitats consagrades i clericals. El subratllat, però, és clarament

LOURDES GROSSO, M.Id.:
«Som una nova forma de consagració que encara no té nom propi»

TERESA RODRÍGUEZ, FMVD:
«La vida sempre va per davant de la norma. El procés de discerniment vindrà després i tampoc no serà fàcil»

secular, no de vida consagrada, i per tant el seu discerniment depèn del Pontifici Consell per als Laics. Però no van ser les úniques realitats profètiques sorgides sota l'impuls del Concili...

En paral·lel al naixement d'aquests nous moviments, també inspirades per l'Esperit Sant i congregant al seu si els diferents estats de vida que es donen en l'Església, van sorgir noves institucions i associacions de vida que no responien exactament al patró laical. Són les anomenades noves formes de vida consagrada (NFVC). El seu nucli era més aviat de vida consagrada, homes i dones, i per tant molt aviat són derivats, per acompanyar-los, a la Congregació vaticana per als Instituts de Vida Consagrada.

La Santa Seu ha descrit aquestes noves formes de vida consagrada com a «experiències originals, amb nous impulsos espirituals i apostòlics, que tenen els elements essencials dels instituts de vida religiosa —professió, consells evangèlics, estabilitat de vida, dedicació plena al servei de l'Església, vida fraterna...—, però que no enquadren en les anteriors formes jurídiques sense forçar el tarannà propi del carisma fundacional.»

La clau està, d'una banda, a harmonitzar les originalitats amb la necessària unitat i, de l'altra, dilucidar si la seva novetat és merament organitzativa, o si a més existeixen elements nous en el pla teològic, que necessitaran també reflectir-se en el camp legislatiu. Tot apunta que sí, però el camí de reflexió i discerniment és llarg i encara no ha acabat. Teresa Rodríguez, responsable de la Fraternitat Missionera del Verbum Dei a Granada i canonista, treballa des de fa anys en aquesta tasca àrdua. «Les noves formes de vida consagrada sorgeixen com a crida a viure d'una forma més radical i

Lourdes Grosso i Teresa Rodríguez, impulsores d'aquestes noves formes de vida consagrada.

Què és vida consagrada?

La vida consagrada és una forma radical i eminentment profètica de seguiment de Jesús. Els consagrats són persones enamorades de Jesucrist, enclavaments del més enllà en el més ençà, que decideixen entregar la seva vida per complet al servei de l'Església. «Amb el seu testimoni de renúncia als béns temporals i a tot el que és caduc, fins i tot el matrimoni —precisa Teresa Rodríguez—, els consagrats apunten cap a la vida eterna i fan present al món els valors del món futur.»

Amb un llenguatge una mica més rebuscat, però expressant pràcticament el mateix, el Codi de Dret Canònic del 1983 defineix la vida consagrada com «una forma estable de viure en la qual els fidels, seguint més de prop Crist sota l'acció de l'Esperit Sant, es dediquen totalment a Déu com el seu amor suprem, perquè entregats per un nou i peculiar títol a la seva glòria, a l'edificació de l'Església i a la salvació del món, aconseguixin la perfecció de la caritat en el servei del Regne de Déu i, convertits en signe preclar en l'Església, preanunciïn la glòria celestial.»

Al llarg de la història de l'Església la vida consagrada ha anat adquirint diverses tipologies, des dels anacoretas i verges consagrades dels primers segles fins a les noves formes actuals de consagració, passant pels religiosos i religioses sorgits en l'edat mitjana o els membres d'instituts seculars i societats de vida apostòlica. L'Esperit no descansa i ha anat suscitant en cada moment noves formes de viure el mateix fons. «En un temps van ser nous els instituts religiosos, perquè abans només hi havia monjos i verges —explica Lourdes Grosso—, després la novetat va arribar amb els instituts seculars perquè només hi havia religiosos. I més tard van arribar aquestes noves formes de vida consagrada fins i tot sense nom propi...»

profètica —assegura— i al mateix temps expressen tot l'ésser de l'Església. S'hi dona una multiforme harmonia. Radicalitat i eclesialitat són els dos pilars i la principal novetat.»

Reflexió i discerniment

Teresa Rodríguez, que exerceix com a vicecanceller de l'arquebisbat de Granada i docent al Seminari, ens explica que en els orígens de les NFVC ni tan sols els fundadors podien arribar a imaginar el que són: «Cadascú, fidel a l'Esperit, anava vivint fruit d'una evangelització concreta... La vida sempre ha anat per davant de la norma. El procés de discerniment vindrà després i tampoc no serà fàcil. Perquè no és simplement dir "això vull ser", sinó que, des de la mateixa experiència i recorregut, vam preguntar a l'Església què és el que som.»

En el cas de la Fraternitat Missionera del Verbum Dei, una de les primeres NFVC que va ser aprovada per la Santa Seu, inicialment va ser identificada com a pia unió i enviada al Pontifici Consell per als Laics. «Allí el cardenal prefecte es va adonar que teníem massa trets de vida consagrada i ens va enviar al dicasteri de vida consagrada —explica Rodríguez—. Però aleshores allí van descobrir elements que no encaixaven amb la normativa tradicional i és quan vam començar un lent procés d'estudi i reflexió que va durar fins a l'any 2000.»

Confessa aquesta missionera del Verbum Dei que en aquest camí de recerca de la pròpia identitat s'han sentit profundament acompanyats pels seus pastors, un «acompanyament total i fratern», si bé reconeix també que hi ha instituts que han patit algunes dificultats. «La novetat sempre provoca expectació —aclareix Lourdes Grosso—. I això de vegades genera gratitud, d'altres vegades recel... Depèn de molts factors.» Però afegeix: «L'experiència de la majoria és que ens sentim ben acompanyats, tant per part de les Esglésies locals, en nombroses ocasions, com de la Santa Seu.»

Dels gairebé 400 nous instituts de vida consagrada, actualment només cinc compten amb aprovació pontificia. D'ells, tres són espanyols: Obra de l'Església (1997), Fraternitat Missionera Verbum Dei (2000) i Institut de Crist Redemptor (2009), popularment coneguts com a Identes. «A diferència dels moviments laïcals l'aprovació aquí va molt més lenta —explica Antonio Velasco, president de la Fraternitat Missionera Verbum Dei—. Les raons són diverses: unes estan relacionades amb la plasmació que adquireixen aquestes noves realitats i que suposen interrogants per al dicasteri: la forma mixta, el govern, la participació de matrimonis associats...; d'altres, per qüestions internes del Vaticà: la reflexió teològica, jurídica i pràctica de la NFVC és molt incipient encara i l'Església va a poc a poc quan no hi està del tot segura.»

Sínodo de la Vida Consagrada

Després del Concili Vaticà II i l'aparició el 1983 del nou Codi de Dret Canònic, que regula d'alguna manera aquestes noves formes de consagració, es va haver d'esperar fins al 1993 per

Les noves formes de vida consagrada caminen cap a la seva consolidació a l'Església.

sentir parlar, per primera vegada de manera explícita en l'Església, sobre la possibilitat de noves formes de vida consagrada. El Sínode dels bisbes per a la Vida Consagrada va ser un moment decisiu per al reconeixement i l'obertura vers aquestes noves realitats. Més tard, en l'exhortació postsinodal *Vita consecrata*, el papa Joan Pau II ratificaria aquesta orientació: «La perenne joventut de l'Església continua manifestant-se també avui: en els últims decennis, després del Concili Ecumènic Vaticà II, han sorgit noves o

renovades formes de vida consagrada.» «Aquestes noves formes de vida consagrada —continuava escrivint el Papa polonès—, que s'afegeixen a les antigues, manifesten l'atractiu constant que l'entrega total al Senyor, l'ideal de la comunitat apostòlica i els

carismes de fundació continuen tenint també sobre la generació actual i són a més signe de la complementarietat dels dons de l'Esperit Sant.»

Sant Joan Pau II deixa clar a *Vita consecrata* que «les noves formes de vida consagrada no han suplantat les precedents». «En aquesta multiforme varietat s'ha pogut conservar la unitat de fons gràcies a la mateixa crida a seguir, en la recerca de la caritat perfecta, Jesús verge, pobre i obedient —afegeix—. Aquesta crida, tal com es troba en totes les formes ja existents, es demana de la mateixa manera en aquelles que es proposen com a noves.»

En l'Any de la Vida Consagrada, amb el repte encara viu i urgent en l'Església de la nova evangelització, les NFVC afronten amb entusiasme «l'anunci de l'Evangeli en les realitats i els escenaris en què viuen immersos aquells que han oblidat el nom del Senyor». La dimensió evangelitzadora és també decisiva per a aquests «nous consagrats», que se senten cridats a sortir a l'encontre «dels homes en les seves realitats concretes, quotidianes, respectant profundament la dignitat de cada ésser humà». Amb la seva presència profètica enmig del món i la seva radicalitat de vida, vol ser signe eloqüent que un altre món és possible. Perquè viuen al món però sense ser del món. Seguint Jesús, pobre, cast i obedient, posant tota la seva existència al servei de l'Església, aquests «nous consagrats» anuncien amb la seva vida que el Regne ja és aquí.

Viure al món sense ser del món

Cristina Díaz de la Cruz
Missionera Idente, 33 anys

Fa ja prop de 12 anys que Déu va posar a la meua vida els signes que em van portar a sentir-me profundament atreta per l'ideal de consagrar-me a Ell. Tenia 20 anys i vivia amb la meua família a São Paulo (Brasil), on gaudia d'un seguit de béns que presagiaven un futur prometedor. Vivia aleshores un moment especialment joiós, havent superat temps de certa inestabilitat, propis de l'adolescència i primerenca joventut.

La idea d'entregar la meua vida a Ell se'm va presentar en un moment íntim d'oració després de rebre l'Eucaristia. El «com» es va anar definint en la mesura en què jo feia petites passes amb un «sí» determinat. En un principi no identificava aquest sentiment amb una vocació a la vida consagrada, sinó com un desig profund de dedicar-me a Crist, de conèixer-lo i coniar amb Ell, de manera que unir-me a Ell passava a ser la missió més important que hauria d'afrontar en aquesta vida.

La vocació a la vida consagrada, davant d'aquest desig, és un autèntic regal de Déu, motiu per sentir-me la persona més feliç d'aquest món. Res ni ningú podria oferir-me millor pla de vida que el de viure exclusivament amb i per a Ell. Quan vaig identificar l'oportunitat de consagrar-me a la Institució de les Missioneres i Missioners Identes no vaig dubtar a seguir endavant sense aturar-me.

Avui puc dir que no únicament no em penedeixo d'aquesta decisió, sinó que estic cada dia més confirmada i agradaida per poder compartir amb la meua comunitat aquests somnis celestials que el Pare posa al cor dels qui l'estimen. Viure en aquest món sense ser d'aquest món és el gran repte dels qui decideixen santificar-se per donar a conèixer Déu, a la manera de Crist, amb l'ajuda de l'Esperit Sant.

Netejant, posem tots els sentits.

I ajudant als altres, també.

Després de 25 anys, LUNET és molt més que una empresa de neteja: som el partner de confiança en facility services dels nostres clients. Els oferim fins a 6 serveis diferents: **Neteja, D+D, Serveis Auxiliars, Jardineria, Manteniment i, ara també, Càtering.** I tot de forma totalment personalitzada i propera. Per això, netejant posem tots els sentits. I ajudant als altres, també. Perquè des de LUNET SOLIDARI contribuïm a netejar el món de pobresa, malalties, marginació... donant suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Si també vols ajudar entra a www.lunet.es o www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies!

En col·laboració amb **Caritas** **amigos de rimkieta**
Un NO per a ningú.

NOVA ADREÇA
Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)

Balcans

Que no se'ns assequi la capacitat de plorar

P. José Luis Pinilla s.j.
 Director Comissió
 Episcopal de Migracions
 de la Conferència
 Episcopal Espanyola
 Croàcia

Tinc una situació d'asfíxia vital en rebre les notícies sobre els emigrants ofegats en el camió frigorífic. Deu ser per osmosi. La mateixa angoixa pel mateix motiu però aquesta vegada a les costes líbies i en vaixell... Bodegues de vaixell, camions frigorífics, absència d'aire per la fatiga de milers de quilòmetres caminats d'aquests els meus altres germans que cerquen oxigen vital per viure.

Fa uns quants dies que sóc en aquesta olla a pressió migratòria que són actualment els Balcans. Vaig passar uns quants dies a Kosovo. Aclaparat per tant dolor pels greus fets migratoris d'aquests dies, alhora que aconseguint informació d'una banda i de l'altra, vaig visitar monestirs dels més de mil que hi ha a tota la vall (cent quilòmetres).

El primer, Gračanica, que encara manté concertines (ai, les concertines!) als seus murs per protegir aquest enclavament serbi. I el segon va ser el monestir de Decani, ara mateix sota protecció militar de les forces de KFOR. Malgrat això vaig poder embolcallarme de la presència de Déu en el silenci i pregar pels milers i milers d'emigrants d'aquests dies. Plorar. Silenci.

I després, a Mitrovica. Allà, amb permís dels fornits policies als dos costats, ens hem acostat amb uns quants companys al seu famós pont. Conversem sobre la complexitat de la situació en aquests territoris per a una pau incerta i les notícies recents de Brussel·les que semblen esperançadores per comunicar totes dues ribes (ai, les ribes!). Però sobretot recordàvem el sofriment de tanta gent per aquests indrets. Dos terços dels 75.000 habitants de Mitrovica són albanesos al sud, en la seva majoria musulmans. Un altre terç són serbis, cristians ortodoxos al

nord. Enmig un pont elegant i formós, però que no serveix per res. Un pont que separa i no uneix.

Mitrovica, dividida pel riu Ibar, i un pont que el sorteja com a metàfora de la història de Kosovo. I que comença a ser-ho de la política migratòria europea. No és un pont per a enamorats ni amb estàtues barroques. És un pont que ningú no travessa. O només uns quants. Almenys al capvespre quan ho vam fer nosaltres. Dos pobles (o un?), un de cada costat en un mateix territori (com Àfrica i Europa), es donen l'esquena, s'ignoren i es vigilen mútuament, i així el que podria ser un punt vital de trobada entre albanesos i serbis avui sembla una zona de trinxeres, amb una sospita mútua i mil·lenària que tanta mort i odi va generar. Silenci.

En un Kosovo vitalista em parlen que en aquests mesos moltes famílies albanokosovars —i n'he vist força a

Tinc una situació d'asfíxia vital en rebre les notícies sobre els emigrants ofegats en el camió frigorífic

A Gevgelija, en la seva frontera amb Grècia, hi ha milers de famílies senceres que dormen a les andanes i rodalies de la terminal

Pristina, la capital kosovar— han començat destinacions incertes i viatgen a través de Sèrbia cap a la frontera d'Hongria. Tracten d'arribar a Àustria, Suïssa, Alemanya o altres països d'Europa occidental.

Macedònia, un país desbordat

Hem entrat a Macedònia, un petit país que obre i tanca les fronteres un dia sí i un altre no perquè està desbordat pels fluxos d'emigrants. A Gevgelija, una ciutat d'uns 15.000 habitants, en la seva frontera amb Grècia, hi ha milers de famílies senceres d'afganesos, iraquians, bengalins, paquistanesos i subsaharians que dormen a les andanes i rodalies de la terminal. I quan algun tren arriba, pugnen entre ells o s'enfilen fins a les finestres per entrar-hi...

Diuen que fa dies, setmanes i mesos

que caminen sense cap mena d'atenció ni serveis, fins a arribar a la seva destinació següent, i passar la frontera entre Hongria (amb només un 1,5 de població estrangera) i Sèrbia, si és que abans no han acabat de construir una altra tanca de la indignitat, o enviar l'exèrcit (ai, l'exèrcit contra els emigrants!), en lloc de construir ponts o corredors humanitaris perquè puguin arribar a qualsevol país que els aculli.

I em diuen avui que Sèrbia i Macedònia, per rebre l'enorme quantitat de persones que pressionen les seves fronteres, han exigint més ajuda i un pla concertat a la Unió Europea que permeti gestionar la crisi migratòria. És un fenomen que marca època, diuen els Papes, del qual no he sentit des d'Espanya cap veu dels milers de partits que mostren sensibilitat i propostes eficaces i compartides.

Em diuen que «la UE ens exigeix a nosaltres un pla d'acció que ni la mateixa UE té», o si el té, no l'aplica, és desobeït, menyspreat (exemple en són les quotes vergonyoses i mínimes de refugiats a les quals es compromet Espanya). I mentrestant els emigrants recorren tot Europa que, com un camí en cremallera, es va obrint entre sofriments, dolor i mort. Escenes repetides a Calais i a tot Europa. Després de travessar deserts i presons, o que el mar hagi jugat amb ells en les seves febles barques inflables. I potser que morin asfixiats a les bodegues dels vaixells.

Si el pont de Mitrovica és la paràbola de la situació migratòria d'Europa (s'hi pot entrar però al final hi ha barricades que t'impedeixen passar a l'altra riba), la marea migratòria actual és l'exemple clar que «aquesta no és més que una resposta adient (d'entre diverses possibles) a la injustícia social, que augmenta precisament per la proximitat del nord opulent i el sud desheretat. Són les meitats desposseïdes que volen legítimament recuperar alguna cosa del que els correspon. És més; s'hauria d'agrair per part de les societats de recepció el fet que les nostres altres meitats vagin al seu destí—després del seu periple—en decidit to de pau. Això no obstant, són les meitats instal·lades en les societats més opulentes les que s'incomoden i s'hi resisteixen.» Ho ha dit lúcidament Cristina Gortázar, de l'Institut Universitari d'Estudis sobre Migracions de Comillas.

Silenci. Plor. Aquesta vegada a la catedral catòlica d'una ciutat de Montenegro, recordo i ploro amb el dolor de la impotència amb les paraules del Papa, a qui tants prohoms europeus aplaudeixen però que ningú no segueix: «Els emigrants i refugiats no són peons sobre el tauler de la humanitat. Són infants, dones i homes que abandonen o són obligats a abandonar casa seva per moltes raons, que comparteixen el mateix desig legítim de conèixer, de tenir, però sobretot de ser "alguna cosa més". (...) Per fugir de situacions de misèria o de persecució comencen un viatge migratori i troben sovint desconfiança, entossudiment i exclusió. Són colpejats i ferits en dignitat humana (...).

»Aquesta realitat demana ser afrontada i gestionada d'una manera nova, equitativa i eficaç, que exigeix en primer lloc una cooperació internacional i un esperit de profunda solidaritat i compassió. (...) És important la col·laboració a diversa escala, amb l'adopció, per part de tothom, dels instruments normatius que tutel·lin i promoguin la persona humana amb

adequades normatives internacionals capaces d'harmonitzar els diversos ordenaments legislatius, de cara a salvaguardar les exigències i els drets de les persones i de les famílies emigrants, així com les de les societats de destinació. Sense aixecar barreres infranquejables.» Com el pont de Mitrovica.

Autisme europeu

Aquest autisme europeu en la crisi migratòria —la més gran després de la guerra mundial— importa poc a Europa perquè, com molt bé diu José María R. Olaizola, és «la crisi d'un antic règim d'atrinxerats en un saló de miralls».

Els emigrants passen per muntanyes, deserts, en barques de joguina... trepitjats als trens, amuntegats en bodegues de

mort. Una Europa autista que només es mira el melic. Tan sols un miracle com el de la dona encorbada farà que aixequi la vista, lluiti per organitzar comunament accions humanitàries per donar suport a països d'origen en guerres que ella va fomentar, o espremut per la seva avarícia... I plori, si és que no se li han assecat les llàgrimes. Com diu aquests dies D. Ciriaco Benavente, president de la Comissió Episcopal de Migracions de la Conferència Episcopal Espanyola, «davant de la tragèdia dels emigrants hem perdut fins i tot la nostra capacitat de plorar».

He vist reflectit el problema en diverses televisions aquests dies als Balcans i m'han arribat notícies dels mitjans d'Espanya. Per això també vull destacar pel que fa a això aquest paràgraf del Papa: «Els mitjans de comunicació social, en aquest àmbit, tenen un paper de gran responsabilitat: a ells pertoca, en efecte, desemmascarar estereotips i oferir informacions correctes, en les quals caldrà denunciar els errors d'uns quants, però també descriure l'honestat, rectitud i grandesa d'ànim de la majoria.»

Els emigrants recorren tot Europa que, com un camí en cremallera, es va obrint entre sofriments, dolor i mort

Tan sols un miracle farà que Europa aixequi la vista, lluiti per organitzar comunament accions humanitàries

Pelegrinatges 2015

ETIÒPIA

Del 21 de setembre al 3 d'octubre

Ètnies, cristians i tribus del sud

PÈRSIA

Ruta bíblica

Del 26 d'octubre al 5 de novembre

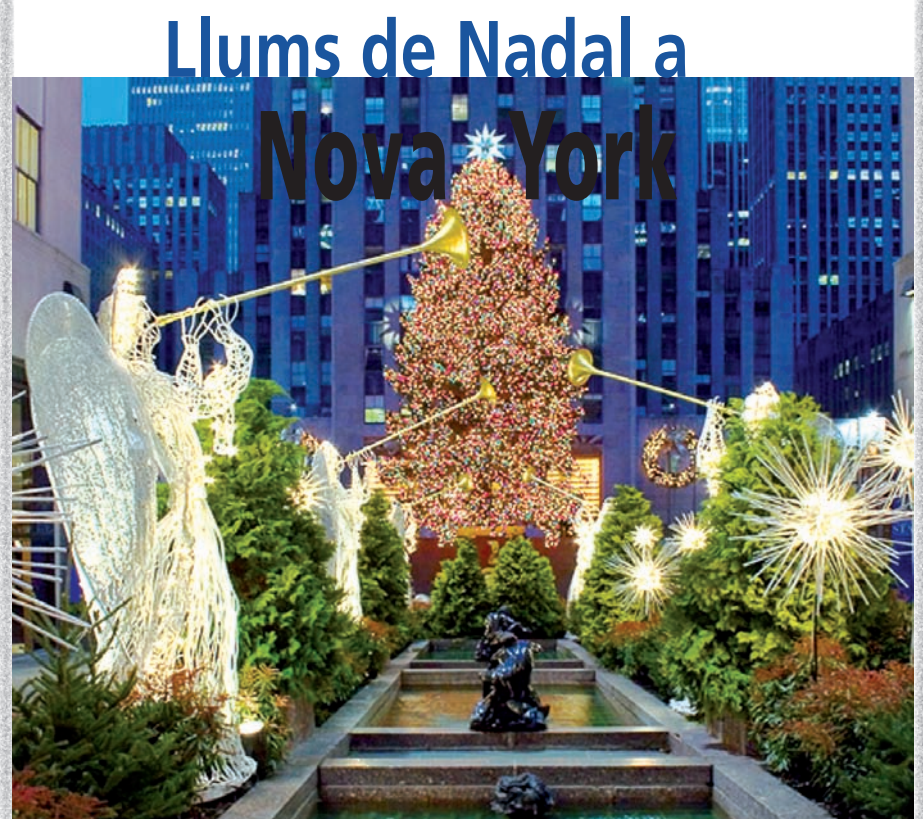
Us convidem a descobrir l'antic Imperi Persa, actual república de l'IRAN. Durant 11 dies ens endinsarem en un viatge en el temps per gaudir d'episodis d'una història èpica de més de 2.500 anys d'antiguitat

De l'1 al 10 de desembre

Pelegrinatge a

Terra Santa

Del 2 al 7 de desembre

El Líban

Beatificat un bisbe màrtir del genocidi assiri

Flavià Miquel Melki va ser decapitat pels trucs el 1915 per odi a la fe

La beatificació va tenir lloc a Harissa, al nord de Beirut.

Redacció Harissa

El primer dels màrtirs siro-catòlics víctimes del genocidi assiri del 1915 ja ha pujat als altars. Es tracta del bisbe Flavià Miquel Melki, beatificat el 29 d'agost passat a Harissa (el Líban), a l'església de Nostra Senyora de l'Alliberament, en el decurs d'una cerimònia presidida pel patriarca siro-catòlic Ignace Yousef II. «Fa molt que no es proclamava un beat de la nostra Església —ha afirmat a l'agència Fides el capellà siro-catòlic Nizar Seman—. Aquesta beatificació és un regal per a tots els cristians de l'Orient.» «En aquest temps de noves tribulacions —ha afegit— la seva figura ens mostra la fe lluminosa amb la qual va viure la terrible persecució de fa cent anys i això pot donar esperança i coratge a tots els batejats.»

El bisbe Melki va ser assassinat a Cizre, l'actual Turquia, el 29 d'agost del 1915, a l'edat de 56 anys. El dia de la seva beatificació es complien exactament 100 anys de la seva mort. El màrtir va tenir lloc durant la terrible persecució a la qual les autoritats otomanes van sotmetre les minories armènies, assíries i gregues de la zona. Nomenat bisbe de Mardin i Gazarta només dos anys abans, a l'inici de la persecució el patriarca siro-catòlic va tenir l'oportunitat de fugir gràcies a l'ajuda d'un amic musulmà, però la va refusar. Es va negar a abandonar el seu poble i desatendre així els seus deures com a pastor. En aquell temps, i ja abans, va destacar per viure en la pobresa extrema, i va ajudar tothom, independentment de la seves creences. Fins i tot va arribar a vendre la seva roba per ajudar els pobres.

Juntament amb el bisbe caldeu Jacques Abraham i un grup de sacerdots

i laics, Melki va ser detingut i empresonat el 28 d'agost del 1915. Segons el relat de testimonis provinents de fonts musulmanes, els dos bisbes van ser assassinats per negar-se a renunciar a la seva fe i convertir-se a l'islam. Flavià Melki va ser torturat fins a la mort i després decapitat.

Coratge i esperança

La beatificació del primer màrtir siro-catòlic víctima del genocidi assiri arriba en un moment especialment cruent per a tota la comunitat cristiana del Pròxim Orient, molt present i viva al llarg de la història a la regió de l'actual Síria, el Líban, l'Iraq i Turquia. Sense anar més lluny, dos bisbes ortodoxos de

«Aquesta beatificació és un regal per a tots els cristians de l'Orient»

d'una terrible persecució contra els cristians —va dir el Sant Pare— ell va ser un defensor incansable dels drets del seu poble, i va exhortar tothom a restar fermes en la fe. Avui al Pròxim Orient i a altres regions del món els cristians també són perseguits.»

El Papa va recordar també la tragèdia dels 71 immigrants morts recentment en un camió a Àustria, la majoria refugiats sirians que fugien de la guerra, i va qualificar el fet d'«ofensa a la humanitat sencera». En una nova i urgent crida a favor de la pau, va demanar als legisladors i governants de la regió del Pròxim Orient que garanteixin la llibertat religiosa, i a la comunitat internacional, que «faci alguna cosa» per acabar amb la violència adreçada contra aquest col·lectiu.

la zona resten actualment segrestats des de fa més de dos anys.

A Roma, l'endemà de la beatificació, el papa Francesc va aprofitar la seva intervenció després de la pregària de l'Àngelus per recordar el testimoni de «consol, coratge i esperança» del bisbe Flavià Miquel Melki. «En el context

Església en sortida

El papa Francesc, home proper

Josep Maria Massana

Els Papes solien viure isolats en les immenses sales vaticanes, sense companyia, ni quan celebraven l'Eucaristia o feien els seus àpats. De bell inici el papa Francesc comparteix amb altres el seu entorn. Va triar de viure a la residència de Santa Marta, on celebra amb altres la santa Missa i no menja sol.

En les audiències es pren el temps de trobar la gent, les multituds. Valora l'encontre amb les persones i es deixa trobar per la gent. És un home proper, poc amic del protocol, que més aviat separa i allunya. Per això renuncia a les grans mesures de seguretat. Prefereix córrer el risc que un boig li pugui fer mal, però no vol sacrificar la proximitat. «La proximitat ens fa bé a tots», diu.

El tarannà del papa Francesc és apropar-se als altres

i afavorir que els altres s'hi apropin. Es fa proper no solament als qui el visiten o omplen les audiències. També surt a l'encontre dels qui no poden arribar a ell. I cada persona concreta que té al davant és important per a ell.

Un exemple colpidor fou el primer viatge que va fer com a Papa, fa dos anys, a la petita illa mediterrània de Lampedusa. Hi acabaven de naufragar més de 500 immigrants, i en van morir més de la meitat. Va qualificar de «vergonya» que aquest fet i d'altres de semblants fossin possibles en el segle XXI. Es va fer proper als supervivents i als morts, amb la paraula i l'Eucaristia, i a tots els familiars dels seus països d'origen.

Realment el Papa és paradigma d'una Església més oberta i propera.

Punt de vista

Fernando Cordero

Religiós dels Sagrats Cors i periodista
fernandocorderosccc@gmail.com

La victòria de la lentitud

Expliquen que, cada vegada, és més necessària la victòria de la lentitud. No perquè la lentitud en ella mateixa sigui bona o dolenta, sinó perquè estem sotmesos a un ritme de presses i d'estrès que ens impossibilita «assaborir» la vida amb deteniment. La vida ens «viu» i no aconseguim poder aturar-nos per orientar el rumb que li volem donar.

Arriba un moment en què la velocitat frenètica ens fa parar. No hi

ha més remei que posar-hi fre i exclamar: «Ja n'hi ha prou!» Perquè realment cal que ens aturem. No podem continuar així. S'han inventat fins i tot terrossos de sucre de dissolució ultraràpida per a executius que no tenen temps de remenar el cafè al matí. I als Estats Units se celebren *funerals exprés*, que ja és el sùmmum.

Arreu del món s'estenen filosofies, moviments i associacions amb un denominador comú: una nova escala de valors. Retirar el peu de l'accelerador, treballar per viure i no viure per treballar, gaudir del present i treure temps per aprofitar el que tenim, podrien ser algunes de les tesis d'aquesta nova manera

d'organitzar-se la vida.

No és casualitat que d'uns anys ençà, proliferin les anomenades *cittá slow* (ciutats lentes). Aquestes *cittá slow* busquen el benestar dels seus veïns atenent uns principis allunyats dels ritmes habituals de les grans urbs, en les quals preval la rapidesa que la qualitat de vida entre els seus habitants. Per aconseguir aquest distintiu, el municipi, entre altres coses, ha de tenir una població de menys de 50.000 habitants, no ser capital de província i conservar el casc antic tancat al trànsit. Menjar bé, gaudir del silenci, respectar les tradicions, el patrimoni i el medi ambient són algunes de les directrius que segueixen els

ciutadans que viuen en llocs com Begur, Pals i Palafrugell, a la província de Girona.

Cada vegada hi ha més gent que s'apunta a l'*slow food*. I és que això del menjar és una cosa molt seriosa. També ha sorgit un corrent que és «antimicroones». De les maneres més diverses moltes persones abandonen l'anomenada «dictadura del rellotge». Se'n van a viure al camp, cultiven l'horta... Potser això és molt romàntic, però el que és cert és que hi ha unes altres pràctiques més realistes i concretes per descansar del «soroll mundanal», és l'*slow e-mail* o l'*slow whatsapp*. Això de l'*slow* sembla una moda. No és cap moda. És una necessitat.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

«Res de nou sota el sol»

L'Eclesiastès (Cohèlet) era, sens dubte, un xic pessimista. Tanmateix, al llarg del seu escrit, dóna consells interessants i raonables. Li sembla, d'una banda, que no hi ha res de nou sota la capa del sol, que tot és en va i els afanys ben inútils; de l'altra, ofereix la pluralitat del temps—cada cosa té el seu moment—, reflexiona sobre el plor dels pobres, la volubilitat de la gent, la pregària, l'abús del poder... I s'obre a plantejar la vida encertada del savi, del just.

Els historiadors sempre han discutit sobre la iteració de la història en les seves filosofies. La gent d'avui, en veure i viure determinats fets històrics, solem dir que la història es repeteix. De fet, les dures dificultats i estridències del món dels nostres dies no deixen de

recordar-nos altres períodes històrics greus similars. És curiós que els esdeveniments tinguin un retorn.

La història que vam estudiar a les aules estava marcada fortament per les guerres, mogudes per l'ambició i per la defensa obligada envers els atacants. Quanta sang vessada al llarg de la història humana! I en els nostres dies plens d'odi, de destrucció, de mort d'innocents, de famílies senceres que marxen de les guerres, de gent que recerca la pau en noves terres, d'invasions, d'oblit de la llibertat religiosa...!

Potser resten més amagades, en el passat i l'avui, les virtuts dels pobles i dels seus ciutadans. Hi ha hagut bones persones; hi ha bones persones. Hi ha cercadors de la pau i del bé del proïsme. Sortosament això es repeteix. S'està repetint. La bondat també forma part de la història. Benaürats els que cerquen la pau, va dir Jesús.

He escrit amb aquest to ran d'unes declaracions d'un arquitecte polonès. El periodista li pregunta: «Què tem?» La resposta: «L'estúpidesa humana. La gent no absorbeix les grans lliçons de la història. No llegeix gaire. I això és perillós. No pensa.» Siguem gent de seny. Informem-nos. Tinguem presents les lliçons de la història passada. Així avaluarem millor el nostre present.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

El baladre

Recordo que de petit, en algun lloc de l'estació ferroviària de Saragossa, els meus pares m'ensenyaven un arbust amb flors, i m'advertien que no les olorés perquè eren verinoses. M'ho deien a una edat que un encara no s'atreveix a preguntar el motiu d'aquestes prohibicions. Quan posteriorment me'l vaig començar a trobar en molts llocs, vaig suposar que el que m'havien dit eren aquestes coses que s'expliquen a un nen per protegir-lo dels perills que no seria capaç d'entendre.

Ara trobo aquesta planta als jardins públics i privats, a les mitjanes d'autopista, per la Península i per altres països. Evidentment, un es pregunta quin fonament tenien aquelles amonestacions.

Paral·lelament, mogut també per la curiositat, de vegades llegeixo enciclopèdies bíbliques per pur entreteniment. Un dia em vaig interessar per una flor molt comuna entre nosaltres, que és la rosa. A la Bíblia s'esmenta la que creix al Saron i la que brota a Jericó. Ara bé, quan consulto diferents textos hi trobo traduccions diferents. A la de Saron una versió l'anomena *narcís* i la de Jericó, els autors diuen que no es tracta de l'*Anastatica hierochuntica*, o «flor de la Resurrecció», tan apreciada pels antics pelegrins, la fanerògama amb més vitalitat després d'arrencar-la al desert, i no precisament a Jericó.

Se m'acut buscar el baladre a les serioses enciclopèdies bíbliques que tinc i, tal com esperava, no hi trobo res. Però avui dia no podem ignorar l'inclit Google. Per sorpresa meua, traduccions antigues que es presenten com *Biblia en lengua Espanola traduzida palabra por palabra de la verdad hebrayca por muy excelentes letrados, vista y examinada por el officio de la Inquisición* situa la nostra planta al llibre de les Lamentacions 3,16.

A manera d'anècdota, que aquest article d'avui ho és en conjunt, en el mateix article que advertia de la perillositat del baladre i que declarava que la venda estava prohibida, hi descriu detalladament les variacions de color i de mida que s'han aconseguit en viviers per una bellesa i capacitat d'adaptació més grans. Després de dir que aquesta planta hagi pogut ser introduïda als països tropicals d'Amèrica.

Acabo amb una notícia curiosa: el 1808 durant la Guerra de la Independència Espanyola en un campament els soldats de Napoleó en van rostir carn de xai enfilada en estagues de baladre. Dels dotze soldats, va morir vuit i els altres quatre van quedar greument intoxicats (*Le Livre des plantes médicinales et vénéneuses de France*, A. Fournier, París, 1948).

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Fills enfront d'esclaus

L'hereu mentre és menor d'edat no es diferencia gens d'un esclau, d'acord amb els cànons de la cultura coetània a Pau de Tars. És l'amo de tot però no pot disposar de res fins a la data fixada pel seu pare. A partir d'aquest moment podrà gaudir de la llibertat dels fills (Gàlates 4,1-7).

Cada persona té aquesta dualitat. Si actua com un esclau, es torna mecànic, inconscient, materialista i egoic. Se sotmet als poders d'aquest món: diners, poder, prestigi. Creu que ho domina tot, però és una marioneta manejada per les seves passions. Conquista l'univers, però no és l'amo d'ell mateix. Viu sota l'imperi de la llei. Si actua com a fill, es manifesta lliure, veritable, conscient i amorós. El foc interior de l'Esperit nia al seu cor i té una relació filial amb Déu, que viu des del seu interior i que s'expressa amb la manera afectuosa d'anomenar-lo «Abba!» «Pare!».

El problema consisteix a passar d'esclaus a fills, de menors d'edat a persones adultes, de l'ego a l'essència. El menor d'edat, encara que sigui l'hereu, està considerat com un esclau amb caràcter general. Hi ha una sèrie de requisits que faciliten aquest pas, sense els quals resulta pràcticament impossible arribar a la maduresa. Es tracta de complir el termini. Hi ha un moment a la vida, que no depèn exclusivament de la nostra voluntat, en què s'obre un horitzó de llum. Les ferides es tornen lluminoses. L'estadi infantil queda enrere. Crist es converteix en el mestre interior que allibera l'home de la seva esclavitud. La llei cedeix pas a l'Esperit. La norma externa i els codis de conducta es dilueixen davant la força de l'espiritualitat i de l'amor. La consciència s'imposa al comportament mecànic.

Qui gaudeix de la llibertat dels fills deixa enrere la minoria d'edat i la subjecció a la llei. Té la capacitat de disposar de la seva herència, mogut per

la força de l'Esperit. En la vida espiritual sempre hi ha la temptació del retorn a l'estadi anterior. Els israelites al desert enyoraven les cebes d'Egipte, on vivien com a esclaus. La llei i el control proporcionen una seguretat aparent. Viure des de l'Esperit, com a fills, és viure a la intempèrie. No hi ha receptes

Viure des de l'Esperit, com a fills, és viure a la intempèrie. No hi ha receptes ni regles que ens pautin la vida

ni regles que ens pautin la vida. Deixar-se anar, lliurar-se, abandonar-se als braços de l'amor enfront de sotmetre's com a esclaus a l'imperi de la llei i de les passions. En definitiva, viure com a hereus i majors d'edat.

El canvi no obeeix a cap motiu merament cronològic. Requereix un procés. Les actituds exigeixen temps i maduració. Els resultats, a poc a poc, salten a la vista. Les conquestes cal mantenir-les, els dons cal cultivar-los. Hi ha el risc, en cas contrari, del retorn al passat, a l'imperi de la llei, a l'esclavitud. Obrir-se al que és nou sense aferrar-se a la seguretat. Estem cridats a ser fills i no a viure com esclaus.

Zoom

Eduard Brufau

El mercats borsaris d'arreu del món han tornat a patir una sotragada important. Aquesta vegada la causa han estat les dades de l'economia xinesa, que creix a un ritme inferior al que s'esperava. Aquest nou daltabaix a les borses torna a posar en qüestió que l'economia mundial estigui sortint de la crisi.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Acceptar els fracassos aparents

Quantes vegades m'he dit a mi mateixa i als altres que els que estimen no fracassen mai! I el meu cap ho té molt clar, com tantes i tantes veritats que, mentre no afectin el nostre cor i els nostres sentiments, s'entenen a la perfecció. Cal, però, demanar ajuda a Déu perquè siguin acceptades també en aquells moments en els quals el cor i els sentiments criden des del dolor del fracàs aparent. Jo no he deixat mai d'estimar, però allò que pensava que amb estimació, paciència i tendresa es podria arreglar en un dels meus amics, ha

Ningú no es pot salvar ell mateix si no vol o no hi posa els mitjans necessaris

acabat en una nova recaiguda davant la qual no he pogut fer-hi res. Tot ha començat amb una trucada al mòbil a les quatre de la matinalada, que m'ha desvetllat la resta de la nit. Era la d'un noi al qual vaig acompanyar cada setmana durant molts anys a la presó, on

complia una condemna llarga. L'he vist canviar, deixar la droga i començar a il·lusionar-se amb el futur pel qual em semblava que estava una mica més preparat que quan el vaig conèixer fet una calamitat. He procurat arreglar la seva sortida amb cura i dedicació de moltes hores —cosa que no em sap gens de greu—, i he posat la confiança en ell per tal que també ell la pogués recuperar. Li he preparat la reinserció al lloc on podien ajudar-lo a començar un nou camí, sempre difícil en sortir de la presó. No puc dir que en aquest lloc no han fet tot el possible per ajudar-lo, donar-li suport i, això sí, exigir-li uns mínims necessaris per a la seva rehabilitació. I és aquí, en aquest punt, que juga la llibertat humana i on no podem fer res més que respectar-la i esperar... Sé molt bé que davant d'això ni Déu no hi pot fer res, perquè no ens tracta com a màquines, sinó com a persones dotades d'aquesta llibertat que ens porta a decidir el nostre camí.

Com que tinc molt clar que he d'arribar allà on ells no arriben, avui l'he anat a buscar on sabia que estava. Conec molt bé els seus mecanismes de defensa i com som capaços de culpar els que pretenen ajudar-nos. I no em sap greu per mi, perquè és la nostra feina, sinó per ell, que és el que es fa mal a ell mateix. És veritat que no he pogut tornar a casa sense un sentiment de dolor al cor que m'entelava els ulls. Per descomptat, no m'he sentit mai víctima pel que m'ha dit, ni he patit per això. El dolor més fort és saber que ell és víctima d'ell mateix, i que ningú no pot fer-hi res si no ho fa la persona. Tots els diners estalviats durant els anys de la presó s'han consumit en menys de quinze dies. Perquè he après molt bé, des que visc aquestes tragèdies, que la pobresa autèntica va més enllà dels diners. Fins i tot, i en aquests casos, els diners són la perdició. Quan tornava amb metro pensant en el dolor del meu amic, he tornat a recordar les paraules de Jesús: «Aquests dimonis no es poden fer fora si no és amb pregària.» I he pregat en el silenci del meu cor.

CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

L'art de custodiar la pau (1)

Per terra i mar, desesperats per l'horror de la guerra, de la violència i de la més absoluta inestabilitat i pobresa, milers de persones de diverses religions, races, països, etc., fugen cercant simplement de viure amb dignitat. I es troben amb concertines, fulles afilades, gendarmes disposats a deportar-los, països en peu de guerra com si fossin delinqüents o bandes de malfactors, i el que és pitjor, amb la indiferència de molts, que s'ho miren de lluny i que semblen haver-se acostumat a aquestes imatges que feixen l'ànima i la sensibilitat.

Però tampoc no falten els qui des del seu benestar reneguen d'aquests pelegrins en èxode constant als quals acusen d'envair i posar en perill la

seva vida acomodada relativament enmig d'una crisi que és greu, però que si la comparem amb el seu drama, no és gairebé res.

Estem en una situació d'extrema gravetat, no podem seguir adormits o adormilats com si no anés amb nosaltres.

La passió de Jesús de lluitar per instaurar el Regne del seu estimat Pare, perquè tots els seus fills visquin una vida digna, ens hauria de despertar, sacsejar-nos i llençar-nos a tots a la primera línia de la indignació per exigir accions que posin fi a aquest drama.

Però seria un error pensar que això només és qüestió dels que manen. És moment de revisar els nostres cors i els nostres criteris i veure quines són les nostres polítiques personals, íntimes de supervivència i de benestar i veure quines són les concertines i tanques que aixequem per protegir-nos i no deixar que aquesta situació dramàtica dels que fugen buscant un refugi ens tregui res del que tenim i posi en risc el que hem aconseguit.

Cal la pregunta de la solidaritat real del que som capaços de compartir i de donar, i no únicament de les sobres i d'allò que no ens implica. Algú va dir que només els pobres no donen del que els sobra. Crec que és veritat.

Lucía Caram
Religiosa dominica
de Manresa

La sal de la terra

Ecologia i sostenibilitat en temps afegit?

Cada inici de curs acadèmic suposa una pila de reptes, tot i que, certament, ni tots són de la mateixa magnitud ni del mateix àmbit. El contingut confluent de tres grans relats actuals haurà de centrar la tasca educativa de manera molt significativa a partir d'aquest 2015-2016 en l'ecologia i la sostenibilitat. En efecte, l'encíclica *Laudato si'* del Sant Pare Francesc sobre la cura de la casa de tots (maig 2015), el document *Repensar l'educació. Vers un bé comú mundial?* de la Unesco (també del 2015) amb un primer punt titulat «El desenvolupament sostenible: una preocupació essencial» i, finalment, l'agenda dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), prevista per a la seva aprovació durant la pròxima tardor, configuren tres veus d'irrenunciable acollida i de necessària reacció.

L'ecologia i la sostenibilitat no són temàtiques

noves i tal vegada per a moltes persones puguin suposar una certa reiteració. Però compte perquè allò que ens estan indicant aquests documents —amb una perspectiva molt preocupada però alhora sense caure en un pessimisme tancat— és que quelcom radical i de prioritat màxima hem d'assumir. Els reptes són gegantins i les transformacions, encara massa febles. En efecte, podríem dir que estem en temps afegit i, sí o sí, s'ha aprofitat fent un gran esforç per part de tots. En l'àmbit educatiu —sigui l'educació obligatòria, post-obligatòria, universitària o no formal—, aquest nou missatge i posicionament davant l'ecologia i la sostenibilitat ha d'anar més enllà d'un «rentat de cara» de la nostra ja tradicional educació ambiental.

En qualsevol entorn educatiu caldrà, doncs, tenir

presents cinc aspectes fonamentals. Primerament, assumir el problema de fons que no és un altre que la qüestió antropològica. Necessitem una formació més profunda i un replantejament de la nostra dimensió relacional, el diàleg i la responsabilitat. En segon lloc, situar el compromís per la sostenibilitat i l'ecologia en el marc d'un itinerari educatiu ferm del compromís ètic de cada persona. Tercer, garantir uns coneixements científics bàsics de les qüestions prioritàries del debat des de les diverses àrees del coneixement. També, una opció decidida per una visió holística i integradora de l'ecologia, és a dir, una ecologia social, ambiental, econòmica i cultural. Finalment, educar des d'escenaris que institucionalment optin decididament i eficaç per a la sostenibilitat. Aprofitarem de debò aquest temps afegit?

Andreu Ibarz
Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l'Educació
de Blanquerna-URL

Mirada al món

Evocar, provocar, convocar

L'agost passat vaig tenir l'oportunitat d'animar una trobada de germans que treballen d'animadors vocacionals a diferents països de l'Àsia amb minories cristianes. Ens vam reunir vuit germans de quatre continents que treballen en set països del continent asiàtic. La finalitat era animar-nos mútuament explicant-nos els moments bons i dolents de la nostra pastoral vocacional i compartir els plans i projectes. Vam reflexionar sobre els nostres plans d'animació vocacional, l'elaboració de trobades vocacionals amb joves i els processos de formació inicial que estem fent. En dels moments de la trobada vam reflexionar al voltant de tres paraules: *evocar*, *provocar*, *convocar*.

Evocar: el nostre missatge vocacional adreçat als joves ha de ser significatiu, els ha de suggerir alguna cosa, els ha d'il·luminar a propòsit del que Déu vol d'ells, ha de ser un missatge personalitzat i ple de contingut.

Provocar: un missatge que els faci qüestionar el seu present i que els permeti pensar en la seva opció vocacional. Que els provoqui en el seu interior, que els faci reaccionar, que els posi en contacte amb la divinitat i alhora que els ajudi a optar per un canvi personal i un posicionament davant dels problemes del seu entorn.

Convocar: un missatge que mogui el candidat a

respondre amb generositat les crides que sent dintre seu i que l'ajudi a plantejar-se canvis en la seva vida per, juntament amb altres que han estat cridats, construir el Regne de Déu al seu lloc. Crear un procés en què passem de la paraula escoltada (*evocar*), a la paraula reflexionada i sentida (*provocar*), i d'aquí a la paraula que fa actuar en comunió amb altres que senten la mateixa crida de Déu (*convocar*).

Convocats pel Senyor per ser els seus missatgers. Ser portadors de l'amor misericordiós de Déu per a tots els que ens envolten i crear al nostre voltant energia divina. Fer que l'amor («Déu és amor» 1Jn 4,8) sigui evocador, provocador i convocador d'una societat fraterna, justa i solidària.

Javier Bometón
Marista a Bangla Desh

Estimats avis

La tasca que avui dia fan els avis en les famílies és ben evident. Quan creïem que, en arribar a la jubilació, podríem tenir temps per a les activitats que no vam poder fer abans, els canvis en la societat fan que continuem en actiu. Però no puntualment per donar un cop de mà. N'hi ha molts que fan jornades completes de «dos cops de mà» per tenir cura dels nets perquè els pares han de treballar i els sous no permeten pagar les guarderies, les colònies d'estiu, els cangurs... Aquí hi ha els avis per salvar la situació!

Sempre he dit que, per la dedicació i els sacrificis que representa, segur que el cel està ple de mares, professió de la qual una no es jubila mai. Però ara afegeixo que també deu estar ple d'avis i d'àvies, perquè, tot i que amb menys forces i més responsabilitat, desenvolupen un paper impagable.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Testimoni de Crist

Càritas és l'Església que renta els peus i les nafres dels que pateixen en qualsevol lloc del món. Ho va dir el papa Francesc en la inauguració de l'Assemblea General de Càritas Internacional. La feina d'aquesta assemblea, centrada en el lema «Una sola família humana, tenint cura de la creació», va ser un pas més cap a la sembra universal de l'esperança. Com subratllava el

Buscar el silenci interior

Penso que les vacances són moments que, a més del descans, ens poden ajudar a reflexionar. Vivim a un ritme tan frenètic que no tenim temps de pensar ni sobre la feina, la família, el nostre caràcter, les nostres amistats, i encara menys sobre com podem millorar. Vivim en una època de gran loquacitat, especialment amb males notícies, amb sensacions més o menys veritables que irriren el nostre cervell i el nostre cor, amb avisos i sensacions que paralitzen tenir opinions pròpies. Es parla de tot incansablement però sense arribar al fons, sense criteris propis. Sembla que vulguem amagar la nostra intimitat i romandre de cara a l'exterior.

Crec que, en aquest temps de descans, cal que busquem un silenci interior, provocat per l'aturada dels quefers, que ens porti a avaluar els objectius personals de la nostra vida.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

Papa, «qui viu la missió de Càritas no és un senzill agent social, sinó un testimoni de Crist, una persona que busca Crist i que es deixa buscar per ell. Una persona que estima amb l'esperit de Crist, que és l'esperit de la gratuïtat i del lliurament». I el Sant Pare advertia que totes les nostres estratègies i planificacions queden buides si no portem en nosaltres aquest amor.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

L'altre món i el nostre es fusionen

La vida eterna no és només una promesa per després de la mort. Jesús parla de la vida eterna com

d'una realitat actual. «Qui creu en mi té la vida eterna», diu Jesús. L'altre món i el nostre es fusionen. Això, a mi, m'estimula de debò.

Mn. PERE CAMPÀS BONAY
Vic

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les quinze línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

El tracte a Déu

He vist que en algunes versions de la Bíblia, a Déu se li dona el tracte de tu en català. A mi em sona malament perquè sempre que reso el Parnostre tracto Déu de vós, em sembla més educat. Ja sé que les versions en espanyol fan servir el tu amb molta normalitat. Què en pot dir, d'això? I una qüestió més profunda: trobo cristians que diuen que creuen però no pregunuen, ni van a missa. Jo els dic que no tracten bé Déu...

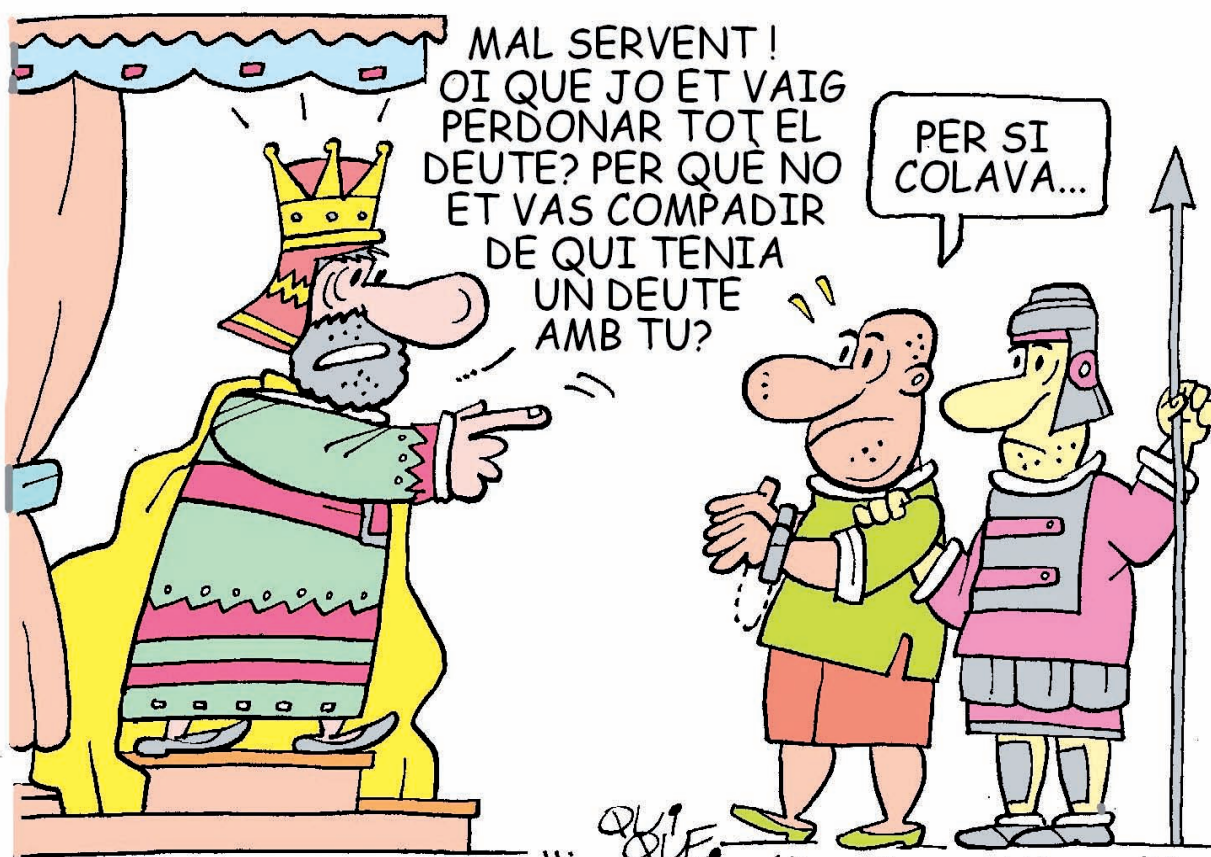
A mi també em passa que quan sento, en català, que a Déu se li dona el tracte de tu, no m'hi acabo de trobar a gust. Jo crec que més que una qüestió de respecte o cortesia, es tracta d'usos i costums que varien segons les cultures. Tan respectuosa és la versió de la Bíblia en català que tracta Déu de vós, com les versions castellanes que fan servir el tu. Jo recordo que a la meua àvia materna, per la qual tenia la més gran estimació i confiança, la tractava de vós amb normalitat. Avui seria estrany trobar en el nostre context cultural un nen que tractés l'àvia de vós. També el tracte de vós encara és molt usual avui a les valls d'Andorra. Ara bé, jo crec que el tracte de vós donat a Déu en el nostre àmbit cultural català és ben justificat per l'arrelament i ús, en canvi em sembla més forçat el tracte de tu aplicat al Senyor. En la pregària personal i íntima, en canvi, crec que hom ha d'emprar la forma en què se senti més còmode procurant de viure els sentiments de filial confiança, amarada d'un gran respecte, que Jesús va voler fer-nos participar en adreçar-nos a Déu.

Pel que fa a la segona pregunta, que sens dubte és més important, li respondré amb una significativa anècdota. Una persona va preguntar a un sant com havia de tractar la Verge Maria. Li va respondre: «Com tractaries la teva mare, amb detalls plens d'amor.» Efectivament, només tenim un únic cor per estimar Déu i per estimar el proïsme i m'atreveria a dir sense cap mena de dubte que si els cristians tractéssim els nostres amics com sovint tractem Déu, d'amics ens en quedarien molt pocs. La fe sense estimació és estèril i l'amor a Déu, semblantment a l'amor que tenim a les persones humanes, si no es manifesta en detalls concrets, certament val molt poca cosa. Preguar amb assiduitat, participar a l'Eucaristia, cercar amb sinceritat la voluntat de Déu escoltant la seva paraula, maldant per reconèixer-lo i acollir-lo en les persones que ens surten a l'encontre són els detalls imprescindibles per manifestar l'autenticitat de la nostra fe i del nostre amor al Senyor. Fets i no paraules... Totes les altres explicacions són romanços.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

6 setembre 2015

CatalunyaCristiana

Experiència personal i en comunitat seguint les petjades de santa Teresa

Ignasi Miranda

He compartit del 3 al 7 d'agost, amb un grup de 53 persones procedents de diverses comunitats cristianes de Catalunya, un intens camí físic i interior. Ha estat seguint les petjades de santa Teresa, en els llocs més significatius on va viure i va fundar comunitats renovades, i també obrint l'interior a la transformació i la conversió personal, tant des del testimoni dels altres membres del grup Castell de Llum (així el vam batejar) com des de l'acollida al missatge de Déu. Des de la sortida de Barcelona, hem fet cada dia una pregària al matí i al vespre, sempre coincidint amb els desplaçaments amb l'autocar. La primera ja va tenir un gran èxit de participació, tant en el text proposat com en la cançó: *No fixeu els ulls en ningú més que en ell*. I així hem seguit recitant breus salms i cantant alegres cançons.

A Salamanca vam visitar el centre històric: catedral vella i nova, la Casa de las Conchas, la Universitat Pontifícia, la plaça Mayor (que és impressionant) i altres punts. Vam entrar a la casa on santa Teresa va viure uns anys. És una casa actualment habitada per les Serventes de Sant Josep, des de l'any 1881 fins ara, tot i que actualment no hi viuen. Després vam anar a l'església-convent de Sant Esteve, on es mostra un confessional utilitzat per santa Teresa a Salamanca. També ens vam endinsar en l'església, la sagristia, el cor (amb un impressionant faristol)... Una meravella també, el claustre. A Alba de Tormes vam visitar la basílica inacabada, amb l'exposició de *Las Edades del Hombre* (parcialment mostrada allà). És especialment preciosa una

estàtua de Teresa escrivint mentre és inspirada per l'Esperit Sant. També vam entrar a l'església on hi ha el sepulcre de la santa i les relíquies. És un punt clau en la memòria i les petjades de la «santa andariega», reformadora del Carmel, de la vida religiosa i de la dona en l'Església.

Novament a Salamanca, on dormíem cada dia, em va impressionar un fet que no havia vist mai. Durant una sortida nocturna després de sopar, vam trobar una església romànica, oberta a les 22.30 hores. Impressionant! A més, hi deia en un rètol: «No turisme. Respecteu el silenci de la pregària!» L'església, de forma rodona, està dedicada a sant Marc i mostrava, entre altres, una imatge de la Mare de Déu de Montserrat. Curiosament estava oberta en una zona plena de gent, amb bars i terrasses. Això és Església en sortida i obertura de portes!

També vam seguir les petjades de santa Teresa a Valladolid. El convent del Carmel Descalç em va semblar una meravella. Vam passar primer a l'església, on una monja, de les 12 (xifra límit per desig de santa Teresa), ens va explicar que la casa és la quarta fundació de la santa. A la mateixa església, cantem «*Vuestra soy, ¿qué mandáis de mí? Heisme aquí...*». Amb la comunitat, vam cantar el *Nada te turbe*. Tothom també es va emocionar interiorment i, en alguns casos, també amb llàgrimes. Les monges van acollir peticions de pregàries: per fills, per família, pels mitjans de comunicació i per moltes altres intencions. Després, a Tordesillas (Valladolid) vam visitar el convent de Santa Clara, on actualment viuen vuit religioses clarisses, amb molts elements d'estil mudèjar i

llum?—). Després vam passar per l'església de Sant Joan Baptista, on Teresa va ser batejada, i vam entrar a l'església de la casa de la santa, on va néixer, va jugar i va créixer amb els seus, particularment amb un germà. Dues estàtues, situades en un hort, recreen un moment en què tots dos jugaven a fer d'ermitans. Colpeix i interioritza veure l'habitació on Teresa va néixer aquell 28 de març del 1515.

Encara a Àvila vam visitar el monestir de l'Encarnació, ja fora del perímetre de muralla. Vam anar a la casa-museu, amb cel·les i locutoris on Teresa va viure més de 25 anys. L'església és una meravella. Allà vam trobar el bisbe auxiliar de Terrassa, Salvador Cristau; el delegat de Joves també de Terrassa, Xavier Farrés, i la Rocío, una noia catalana que és laica missionera i que havia vingut fa poc a Ràdio Estel per explicar la seva experiència a Terra Santa. Al final, al pati de l'Encarnació ens vam fer la fotografia de tot el grup Castell de Llum.

I en un altre moment de distensió, coincidint amb el darrer sopar de grup a Salamanca, els participants vam fer un brindis amb cava, i els més joves (David, Cristina i Xavier) van sortejar dos pòsters que ens havien regalat les carmelites descalces de Valladolid. Ja de tornada, vam visitar Pastrana (Castella la Manxa), a La Alcarria, on santa Teresa va fer dues fundacions. Vam visitar-hi l'església de Santa Teresa, amb tapisos, escultures i quadres relacionats amb la santa. També vam passar pel convent-església de Sant Francesc. En una jornada d'ambient alegre, positiu i de bona valoració, vam seguir ruta fins a Medinaceli, on vam dinar, i després vam acomiadar-nos amb la popular rotllana per cantar *L'hora dels adéus*.

Finalment, arribant a casa, Francesc Coll, un dels organitzadors, i jo mateix vam donar les gràcies a tots. Va ser la culminació de cinc dies en què s'ha generat un esperit de comunitat, d'unitat en la diversitat, d'espiritualitat i de camí, mentre tots ens deixàvem seduir i transformar interiorment pel Senyor Jesús, per l'Esperit Sant i per la Mare de Déu, sempre des de l'exemple de santa Teresa i el seu Castell de Llum.

Tenim la sensació que, d'aquesta experiència en forma de viatge i espiritualitat, ha nascut una inquietud, un carisma comunitari. Posem aquest projecte en mans del Senyor, com ja vam fer ara fa un any quan el Francesc i jo vam pensar en la ruta. Dèiem que ell faria allò que hagués de fer. Va omplir l'autobús. En el comiat del divendres 7 d'agost a la nit, ressonaven les paraules de la santa: «*Vuestra soy, para vos nació. ¿Qué mandáis hacer de mí?*»

Sentim que, d'aquesta experiència en forma de viatge i espiritualitat, ha nascut una inquietud, un carisma comunitari

precioses decoracions. La ciutat tenia també les petjades i el record de santa Teresa.

Una altra ciutat marcadament teresiana és Segòvia. En grup vam pujar a visitar el convent i l'església de les carmelites descalces. Molt bonica l'experiència viscuda, amb una breu explicació meua (tenint el llibre a la mà) de l'església i el convent, la novena fundació de santa Teresa. Vam cantar novament el *Nada te turbe* i el *Vuestra soy*. Espiritualitat, cultura i història combinades.

Moments intensos

Finalment, vam passar unes hores a Àvila, l'etapa més intensa d'aquest pelegrinatge. La ciutat de santa Teresa estava impressionant! Les muralles, les esglésies, joves en grans grups voltant... Àvila precisament acollia, del 5 al 9 d'agost, un *Encuentro Europeo de Joves*, organitzat per la Conferència Episcopal Espanyola, per celebrar el cinquè centenari de santa Teresa. Vam visitar-hi la catedral (una joia gòtica amb barreja d'estils i aire arquitectònic de castell —potser de

Paraula i vida

La maternitat de l'Església

El 8 de setembre s'escau la festa del naixement de la Verge Maria, dia en què celebren la festa patronal molts dels santuaris marians del nostre país. Altres anys he aprofitat aquesta festa per parlar de la presència de la Mare de Déu a la nostra terra, una presència tan nombrosa i tan arrelada que ha marcat profundament la nostra història.

Aquest any voldria comentar com Maria ha d'inspirar la dimensió maternal de l'Església. El papa Francesc, profundament devot de la Mare de Déu, ha parlat de la maternitat de l'Església en diverses ocasions. La maternitat, a nivell humà, ja indica proximitat, misericòrdia, acolliment i cura del fill. L'Església està cridada a actuar amb entranyes de misericòrdia, amb proximitat a les persones, amb esperit d'acolliment i de comprensió.

«La mare dóna afecte, acarona, toca, besa, estima. Quan l'Església, ocupada en mil coses, no té cura de la proximitat i es comunica només amb documents, és com una mare que es comunicués

amb els seus fills només per carta», va declarar el Sant Pare amb motiu de la visita pastoral a Brasil. En aquesta visita, en ocasió de la Jornada Mundial de la Joventut celebrada a Rio de Janeiro, va tenir una especial significació el discurs que el Papa va dirigir als bisbes del país.

L'Església —va dir Francesc als bisbes—, com a manifestació que és del Regne de Déu, és l'expressió de l'amor de la Santíssima Trinitat. «Per això som convidats repetidament a ser una Església que dóna a llum, que alleta, fa créixer, corregeix, alimenta, que ensenya a caminar tot donant la mà... Tenim necessitat, doncs, d'una Església que sigui capaç de redescobrir les entranyes maternals de la misericòrdia. Sense la misericòrdia poca cosa es pot fer avui per integrar-se en un món de persones *ferides*, que necessiten comprensió, perdó i amor.»

En la maternitat de l'Església, hi podem copsar també la manera de la transmissió de la fe. Aquesta transmissió comporta sempre una relació perso-

nal, un contacte testimonial de persona a persona. La transmissió de documents o de notícies —avui tan facilitada per les noves tecnologies— té una funció valuosa, però no és suficient. Per això és sobretot en la relació entre les persones, en la trobada —un concepte molt present en els ensenyaments del papa Francesc— on ens podem acostar a aquella proximitat que ajuda a crear, ja en aquesta terra, el cel nou i la terra nova de què ens parla la Sagrada Escripura.

En el pensament del Sant Pare aquesta dimensió maternal de l'Església s'ha de manifestar també en la seva capacitat d'anar a trobar els pobres, que avui i sempre són els destinataris privilegiats de l'Evangelí. Aquest trobament amb els pobres es produeix quan l'Església mateixa és senzilla i pobre. Per això ha passat a ser emblemàtic el desig que Francesc va expressar en la primera trobada amb els mitjans de comunicació després de ser elegit: «Com voldria una Església pobre i per als pobres!»

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

El naixement de la Mare de Déu

Prentem com a referència la data del 8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, l'Església celebra nou mesos més tard, el 8 de setembre, la Nativitat de la Mare de Déu.

Ens agradaria conèixer amb més detall, per l'amor que sentim per ella, les circumstàncies en què es va produir el seu naixement, però en els Evangelis canònics, és a dir, els reconeguts per l'Església, no se'ns narra aquest esdeveniment. Hem acudir als apòcrifs i a la tradició per saber que els seus pares van ser Joaquim i Anna, dos sants la festa dels quals celebrem el 26 de juliol. El que és segur és que eren descendents de la tribu de Judà, i més concretament de la família del rei David, i que aquest bon matrimoni va educar la seva filla com era costum entre les famílies d'Israel del seu temps, amb una acurada educació

pràctica i religiosa. Maria aprendria des de nena ensenyaments de la Torà, que reflecteixen els cinc primers llibres de la Bíblia, i escoltaria a casa, i després a la sinagoga, la llei jueva i les profecies antigues, entre elles les del Messies esperat, sense pensar que Déu tenia posats els ulls en ella perquè fos la mare de Jesús.

A falta de dades concretes, podem imaginar-nos la infància d'aquella nena de Natzalet que devia ser el goig dels seus pares i dels qui la van conèixer. Els artistes han pintat algunes escenes familiars, però sobretot el moment en què aquella jove va rebre l'ambaixada de l'Arcàngel anunciant-li el seu destí, amb aquella resposta seva immediata i generosa als plans de Déu.

Les respostes, quan arriben les grans ocasions, no s'improvisen, són fruit de moltes petites accions

anteriors. Ningú no es torna generós de sobte, o passa proves de fe sense haver-s'hi exercitat. En aquest sentit, la festa de la Nativitat de la Mare de Déu ens ajuda a pensar en allò que és una llar cristiana, on tots s'estimen i de la qual Déu mateix és el punt de referència.

En aquesta mateixa festivitat d'avui se celebren les de moltes *marededéus trobades*, generalment imatges que van ser amagades en temps de persecucions i trobades a vegades al cap de moltes generacions. Que trobem també la Mare de Déu en el nostre caminar per la vida i estiguem sempre disposats a escoltar la veu de Déu quan ens demana alguna cosa, com la donzella de Natzalet, el naixement de la qual va ser una gran alegria per als seus pares i ho és per a tothom.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

El firmament a la re

Estel·la Gypsum. Rei assiri Ashurnasirpal II, 883-859 aC, Nimrud.

Naixement. Església de Sant Martí de Mura.

Jaume Sacasas
Divulgador
d'astronomia

A la pel·lícula *Los últimos de Filipinas* hi ha un diàleg entre el Dr. Vigil i el padre Cándido sobre el sentit de la vida i el cel estelat que percep el metge. El mossèn li fa aquesta reflexió: «Hay que mirar más arriba, por detrás de las estrellas, donde acaba el cielo de los astrónomos y empieza el cielo de Dios.»

Per a la religió el límit entre els dos cels és imprecís i sovint es representen elements del firmament relacionats amb la iconografia teològica. La religió sempre ha indicat que més enllà del cel visible n'hi ha un altre que s'assolirà després de la mort. Tot i això algunes cultures creuen en un estat celestial transitori que és un preludi per a una nova reencarnació i el nou ésser reviurà en una o altra personalitat segons la bondat de vida que hagi portat.

Per a altres, l'altra vida és eterna, i segons el comportament en el pas pel món serà de glòria o de càstig. El que sí que és comú en totes les filosofies espirituals i les religions és el concepte del bé i el mal, la llum i la foscor, com el *yin* i el *yang* de la filosofia taoista.

Sigui sota un aspecte religiós o místic l'espiritualitat és present en bona part de la gent. Cadascuna de les opcions pretén explicar l'origen del cosmos i, mentre no es va aplicar el telescopi a l'estudi del firmament, totes les suposicions eren metafísiques i/o filosòfiques. La ciència cada vegada més i més bé ens explica el què, com i quan del cosmos, però el perquè defuig tota hipòtesi plausible. Una idea comuna a totes

les creences és la relació de l'home amb el cosmos i el sentit de la vida. La filosofia oriental centra aquestes qüestions gràficament amb la realització de mandales.

Mesopotàmia, Egipte i pobles amerindis

El mandala és una representació gràfica de la cosmogonia mística. El seu simbolisme es relaciona amb el cosmos, motiu pel qual té la forma circular i es pot anar expandint indefinidament (una idea premonitòria de l'expansió de l'univers?). La forma geomètrica per excel·lència de les religions o filosofies

místiques és el cercle. Representa la perfecció absoluta en les dues dimensions, així com l'esfera ho és en tres dimensions.

La iconografia estel·lar se la veu representada en tota mena de construccions religioses i atès que el traspàs a l'altra vida té sentit espiritual és lògic que a les sepultures hi apareguin motius del firmament.

A Mesopotàmia es desenvolupà la primera gran societat. Ben bé va significar el naixement de la cultura i l'organització social, i el culte a deïtats per força havia de ser un sentiment ben arrelat en la gent. Per als babilònics el déu del Cel i pare de tots els déus era

An. Cal esmentar que per a aquella gent la Lluna era més important que el Sol, ja que Ereshkigal-utu (el Sol) és fill de Nanna (la Lluna) seguits per Ishtar (Venus). Per tant, no és estrany que moltes vegades Nanna i Ishtar apareguin plegades.

El conjunt escultòric del timpà de l'església de Sant Martí de Mura ofereix motius interessants. Representa el naixement de Jesús amb una estètica clarament romànica, però evidencia els orígens babilònics de les iconografies cristianes. La Mare de Déu en posició sedent remet a les representacions egípcies d'Isis i Horus, similar a la imatge babilònica, mentre que l'estrella del fons és d'un disseny clarament babilònic.

L'altra gran cultura de l'antigor va ser l'egípcia. La construcció més típica d'Egipte són les piràmides, que per l'orientació i certs detalls constructius es poden considerar elements astronòmics. Però on trobem més iconografia celeste és als temples. Nut és la deessa de la nit. És qui s'empassa el Sol cada vespre per infantil·lo novament a la matinada següent. Se la representa amb el cos estelat amb les mans a l'oest i els peus a l'est, aguantada per Shu, déu de l'aire. El sostre de la sala hipòstila de Karnak ben bé fa la impressió que estem mirant cap al ventre de Nut.

És prou coneguda la relació dels pobles amerindis amb el firmament. Un dels exemples més destacats és el calendari conegut per la Pedra del Sol. Per als inques, que també es coneixien el cel com el palmell de la mà, un element paradigmàtic és la *intiwatana* del Machu Picchu, literalment «pedra on es lliga el Sol». La seva talla no és

Volta del Saló d'Ambaixadors. Reales Alcázares de Sevilla.

Religió

arbitrària, sinó que respon a alineacions estel·lars i estacionals.

A Bolívia s'hi desenvolupà la cultura de Tiahuanaco, a prop del llac Titicaca, que van aconseguir uns grans avenços en matèria astronòmica i ens van deixar obres de gran interès, com la Porta del Sol. És un calendari al centre del qual hi ha representat Inti, el Sol, fulgurant amb intensos rajos.

Judaisme i islam

La religió monoteïsta més antiga és la jueva però les referències artístiques d'aquesta creença són escasses. Donades les seves característiques nòmades no ens han deixat mostres del seu art, agreujat per la persecució de què sempre han estat objecte.

L'islam es va fundar el segle VIII seguint les directrius de Mahoma segons somnis i aparicions que tingué. L'islam «modern» no permet representar imatges humanes ni zoològiques. I és una llàstima, ja que les mostres artístiques que ens han arribat de l'època medieval són d'una bellesa notable. Aquesta limitació la compensen amb «arabescos» de formes geomètriques i algun disseny floral. També omplen els murs de textos de l'Alcorà, que gràcies a l'escriptura de traçat tan harmoniós com és l'àrabica complementa molt bé els altres gràfics. Tot i això tenen referències al firmament: la forma semiesfèrica de les cúpules amb decoració d'estrelles de les mesquites és una forma de representar la volta celeste.

El símbol per antonomàsia de l'islam és la mitja lluna, la qual apareix a totes les banderes dels països musulmans. No en va el seu calendari es basa en les llunacions, per la qual cosa la seva gran festa, el Ramadà, es desplaça pels mesos del calendari gregorià.

Iconografia cristiana

He deixat per al final la iconografia cristiana per la riquesa de temes i motius que sempre ens ha deixat. El cristianisme no deixa de ser una fusió d'altres religions amb les quals comparteix personatges i tradicions. L'Església anomenada protestant no admet la representació de personatges propis de la religió i, així, les esglésies poden ser d'un gòtic arquitectònic riquíssim o d'un estil de les darreres tendències però despullades d'imatgeria.

L'Església catòlica i l'ortodoxa gaudeixen de la possibilitat que artistes de tota mena puguin esplaiar-se creant unes pintures o escultures d'una bellesa i riquesa supremes.

Jueus i cristians comparteixen la Bíblia en l'Antic Testament i el tema de la creació del Món, o Gènesi, i to-

Tomba de Galileu a l'església de la Santa Creu de Florència.

El signe del Taure al gablet de la coronació de la Sagrada Família.

ta aquesta temàtica cosmològica dona motiu a nombrosos referents artístics. Em referiré a uns quants que recomano a l'amable lector de veure'ls.

El Tapís de la Creació de Girona és un fragment de tapís romànic del segle XII que es conserva al museu de la catedral de Girona. Hi estan representats els elements propis de la Creació: Sol, Lluna, plantes, bestiar... I els mesos de l'any.

Al cor de la catedral de Burgos podem veure Déu fent la tasca d'omplir el buit de l'eternitat d'estrelles i elements per al gaudi de l'home.

L'art contemporani també pren part en el tema, com la composició *Verbum*, d'Escher. Hem vist que les cúpules àrabiques representen la volta celeste. En les esglésies cristianes tenen el mateix significat, com el cimbori de la catedral de l'Almudena de Madrid.

Hi ha casos en què les estrelles són a fora de les cúpules, com moltes de les bulboses de les esglésies ortodoxes russes.

La Lluna apareix en nombrosos treballs artístics relacionats amb l'Ascensió de la Mare de Déu.

Altimpà de la cartoixa de Miraflores, Burgos, també hi apareixen el Sol i la Lluna. Sols i llunes decoren els vitralls de Santa Maria del Mar, a Barcelona.

N'hi ha que potser van més lluny. A l'església de la Immaculada, a Valverde, capital de l'illa canària d'El Hierro, hi ha pintades unes formes que recorden galàxies. No sé si és aquesta la intenció, però donada la motivació que hi ha a les Canàries per l'astrofísica tot podria ser.

Per acabar ens centrarem en el temple de la Sagrada Família de Barcelona, que per si sol mereixeria un article. Des de dintre el bosc no ens deixa veure el cel però, com que Gaudí va dissenyar l'obra per ser contemplada des de fora, només cal sortir per trobar-nos amb tot un espectacle de devoció, història, oficis i natura.

Envoltant el símbol de Jesús hi ha tot de relleus puntuals que representen la Via Làctia i al gablet de l'Anunciació la Verge està envoltada pels signes del zodíac tot i que d'una forma força encriptada.

Al temple trobem formes geomètriques a dojo. Una de les més notables és l'esfera negativa, que és una de les possibles formes teòriques de l'univers que se li va suposar quan va començar a desenvolupar-se la cosmologia moderna.

Les tombes d'astrònoms també són un mostrari d'elements celestes i una de les més espectaculars és la de Galileu Galilei a l'església de la Santa Creu a Florència, tot aixoplugat en aquesta meravella del gòtic en honor del símbol de la Creu. No en va, Galileu va dir que la religió ensenya com anar al Cel, mentre que la ciència ensenya com és.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions (CICLE LITÚRGIC B; FERIAL I)

TEMPS ORDINARI

(SALTERI: SETMANA 3)

SETEMBRE

6. DIUMENGE

Diumenge XXIII de durant l'any, Verd. Lectures: Isaïes 35,4-7a / Salm 145 / Jaume 2,1-5 / Marc 7,31-37
SANTORAL: Eleuteri, ab.; Zacaries, prof.

7. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 1,24-2,3 / Salm 61 / Lluç 6,6-11
SANTORAL: Albí, b.; Judit; Regina, vg. i mr.

8. DIMARTS

Naixement de la Mare de Déu (F), Blanc. Lectures: Miquees 5,1-4a / Salm 12 / Mateu 1,1-16.18-23. Urgell: **Mare de Déu de Núria** i **Mare de Déu de Meritxell** (S), Blanc.
SANTORAL: Adela, rel.; Adrià, mr.; Sergi I, p.

9. DIMECRES

Sant Pere Claver (MO), Blanc. Lectures: Colossencs 3,1-11 / Salm 144 / Lluç 6,20-26. Solsona: **Mare de Déu del Claustre**

(S), Blanc.

SANTORAL: Felícia, mr.

10. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 3,12-17 / Salm 150 / Lluç 6,27-38. Tortosa: **Beat Jacint Orfenell** (ML), Vermell; Barcelona i Sant Feliu de Llobregat: **Beats Domènec Castellet i Lluís Eixarc** (ML), Vermell.
SANTORAL: beat Francesc Gárate, rel.; Nicolau de Tolentino, prev.

11. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Timoteu 1,1-2.12-14 / Salm 15 / Lluç 6,39-42. Tarragona: **beat Bonaventura Gran** (MO), Blanc.
SANTORAL: Joan Gabriel Perboyre, prev. i mr.; Protus i Jacint, mr.; Teodora Alexandrina.

12. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 1 Timoteu 1,15-17 / Salm 112 / Lluç 6,43-49
SANTORAL: **Mare de Déu de Lluç**. Guiu; beat Miró, prev.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Llança un sospir profund i li diu: «¡Obre't!»

L'estada de Jesús en territori estranger ha estat breu. «De tornada, havent sortit dels confins de Tir, passà per Sidó i arribà al mar de Galilea entremig dels confins de la Decàpolis.» Ja en territori jueu, li presenten un individu sord i que amb prou feines pot parlar. Els personatges anònims que fan aquest servei són seguidors de Jesús que van per lliure, coneixen a fons la situació i estan convençuts que tan sols Jesús hi pot posar remei: «Li porten un sord i tartamut, i li supliquen que li imposi la mà.» Saben que el contacte físic de Jesús pot regenerar la persona. Primerament l'ha d'aïllar de la multitud: «Ell el prengué a part separant-lo de la multitud, en privat, escopí i ficà els seus dits a les seves orelles i li tocà la llengua.» La saliva és portadora de l'esperit de Jesús: amb els seus dits unguits amb el seu esperit, els fica a les orelles del sord i toca la llengua del mut. El problema d'aquest individu, que prefigura el tancament de bona part dels seus deixebles, és l'obertura al seu missatge: «I, alçant la mirada al cel, sospirà profundament i li diu: ¡EFFETA!, això és: ¡Obre't!». El Còdex Beza reforça el verb «sospirar» del text normal fent-lo precedir d'una preposició perfectiva, *llançà un sospir profund*. ¿Per quina raó Jesús expressa amb forta veu aquest desig ansiós? Els seus deixebles estaven tan tancats sobre si mateixos que els relliscaven les seves ensenyances. Si predicaven, balbucejaven paraules sense sentit. «S'obriren les seves orelles i se soltà la trava de la seva llengua, i començà a parlar correctament.» Ara ja hi senten i poden predicar, però ¿i els continguts, són correctes? «Els manà que a ningú ho contessin, però ells encara més ho predicaven.» Els seus deixebles estan encara molt verds. Ho interpreten com un gran prodigi, però no n'han copsat el sentit profund: «En el súmmum de la sorpresa anaven dient: "Tot ho ha fet bé; fa oir els sords i parlar els muts."» I ells que continuen tancats en els seus tretze...

Lectures bíbliques

Diumenge XXIII de durant l'any

Lectura primera

Is 35,4-7a

Lectura segona

Jm 2,1-5

Les orelles dels sords s'obriran i la llengua del mut cridarà de goig

No sabeu que Déu ha escollit els pobres per fer-los hereus del Regne?

Lectura del llibre d'Isaïes:

Digueu als cors alarmats: Sigueu valents, no tingueu por: Aquí teniu el vostre Déu que ve per fer justícia; la paga de Déu és aquí, és ell mateix qui us ve a salvar. Llavors es desclouran els ulls dels cecs i les orelles dels sords s'obriran; llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig, perquè l'aigua ha brollat a l'estepa, han nascut torrents en el desert, les terres xardoroses ara són estanys, el país de la set és ple de fonts d'aigua.

Salm responsorial

145

El Senyor es manté fidel per sempre, fa justícia als oprimits, dóna pa als qui tenen fam. El Senyor deslliura els presos.

R. Lloa el Senyor, ànima meva.

El Senyor dóna la vista als cecs, el Senyor redreça els vençuts, el Senyor estima els justos, el Senyor guarda els forasters. **R.**

Manté les viudes i els orfes, i capgira els camins dels injustos. El Senyor regna per sempre; és el teu Déu, Sió, per tots els segles. **R.**

Lectura de la carta de sant Jaume:

Germans meus, vosaltres que creieu en Jesucrist, el nostre Senyor gloriós, no heu de comprometre la vostra fe amb diferències entre les persones. Suposem que, mentre esteu reunits, entra un home ben vestit i amb un anell d'or, i entra també un pobre mal vestit. Si us fixàveu primer en el que va ben vestit i li dèieu: «Segui aquí, que estarà millor», però al pobre li dèieu: «Tu queda't dret o seu aquí, als meus peus», no faríeu diferències entre vosaltres? No seríeu homes que jutgen amb criteris dolents? Escolteu, germans meus estimats: No sabeu que Déu ha escollit els pobres d'aquest món per fer-los rics en la fe i hereus del Regne que ell ha promès als qui l'estimen?

Al-leluia

Mt 4,23

Jesús predicava la Bona Nova del Regne, i guaria en el poble tota malaltia.

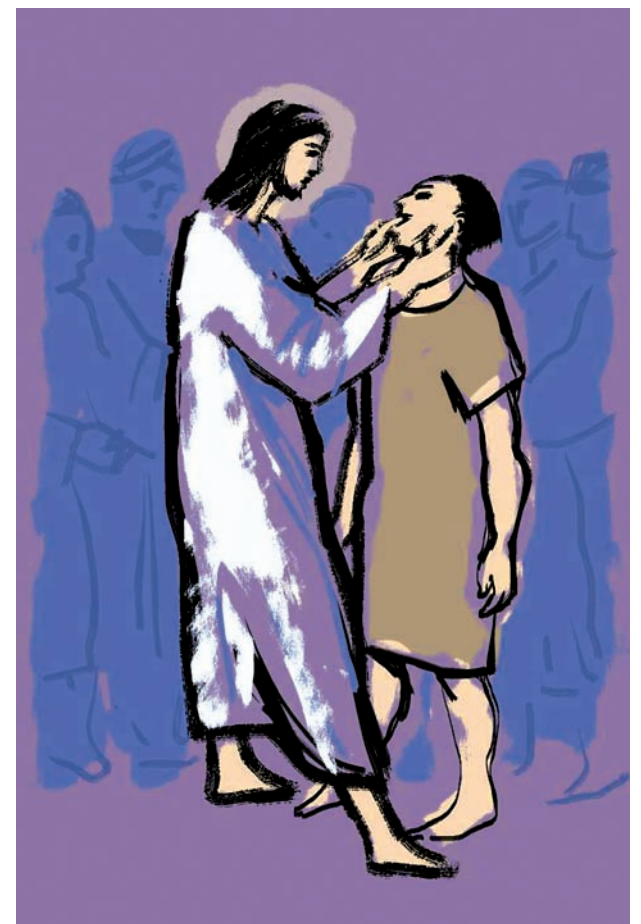
Evangeli

Mc 7,31-37

Fa que els sords hi sentin i que els muts parlin

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús tornà del territori de Tir pel camí de Sidó, i se n'anà cap al llac de Galilea, passant pel territori de la Decàpolis. Li portaren un sord, que a penes sabia parlar, i li demanaren que li imposés les

mans. Jesús se l'endugué tot sol, lluny de la gent, li posà els dits a les orelles, escopí i li tocà la llengua, aixecà els ulls al cel, sospirà i digué: «Efata», que vol dir, «obre't». A l'instant se li obriren les orelles, la llengua se li deslligà i parlava perfectament. Jesús els prohibí que ho diguessin a ningú, però com més els ho prohibia, més ho explicaven a tothom, i no se'n sabien avenir. Deien: «Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i que els muts parlin.»

Dr. Rafel Serra i Abellà
Prevere de l'arxidiòcesi
de Tarragona

L'elevació de la Santa Creu

La litúrgia de l'Església al mes de setembre recull els fruits de la Pasqua i són boniques les festes i memòries d'aquest més que s'inicia amb la festa radiant del Naixement de Santa Maria, aurora de la nostra salvació. Al bell mig del setembre se celebra ecumènicament la festa de l'Exaltació de Santa Creu del Senyor. Les Esglésies de l'Orient celebren aquesta festa amb una gran solemnitat, amb el dejuni que la precedeix i els troparis de la festa són dels més bonics de la litúrgia oriental. A Occident la festa, si no és que s'escau en diumenge, passa desapercebuda en la celebració del curs quotidià. És una festa antiquíssima: ja la pelegrina Etèria (s. IV) descriu la festa de l'Exaltació de la Creu i sant Joan Crisòstom descriu com el ritus de la veneració de la creu era molt estès. L'origen de la festa està relacionat amb la Dedicació de la basílica del sant Sepulcre a Jerusalem. En les Esglésies Ortodoxes la creu és elevada i amb ella es beneeix els quatre punts cardinals, mentre el poble canta els *kyries* i els troparis. Aquest any hem de celebrar la Santa Creu amb un amor més gran en comunió profunda amb els germans de les santes Esglésies de l'Orient que coneixen persecució, exili i mort. Que la Creu de Jesús els sigui consol i fortalesa.

La creu del Senyor ha estat realment elevada sobre tot el món i ha estat exaltada per la resurrecció del Senyor: «Quan jo seré enlairat damunt la terra, atrauré tothom cap a mi (Jn 12,32)». La Pasqua ha fet que la «ignominiosa Creu» hagi esdevingut «la gloriosa Creu». Amb raó els cristians cantem a l'antífona d'introducció de la festa: «Nosaltres hem de gloriar-nos en la creu de Nostre Senyor Jesucrist, pel qual tenim la salvació, la vida i la resurrecció; ell ens ha salvat i ens ha alliberat». Els cristians no ens podem gloriar en res més si no és en la Creu del nostre Salvador. La pregària de la Dedicació de les Esglésies consigna aquesta bella expressió: «L'Església és una vinya bellíssima emparrada en l'arbre de la creu». La festa de l'Exaltació de la Creu de Nostre Senyor és un motiu de consol, de goig i d'esperança. La Creu del Senyor ha estat elevada per damunt de la humanitat crucificada de tota la història. Justament aquest estiu hem viscut colpits amb les imatges dels refugiats de la guerra i immigrants de misèria cercant acolliment a Europa en un èxode interminable. Molts han trobat la mort, també criatures, naufragant en el Mediterrani o per causa de les màfies, com és ara els qui van ser trobats asfixiats en un camió.

La Creu de Jesús està sobre els sofriments humans, ella els redimeix, els eleva i els porta cap a la Bondat Infinita de Déu Trinitat i mostra que només l'amor salvarà el món. La Creu de Jesús omple tot l'espai i és contemplant la Creu gloriosa del Senyor que hem d'escoltar les paraules de sant Pau: «Que per la fe, faci habitar el Crist en els vostres cors, i així, arrelats i fonamentats en l'amor, sigueu capaços de comprendre, amb tot el poble sant, l'amplada i la llargada, l'alçada i la profunditat de l'amor de Crist; que arribeu a conèixer aquest amor que sobrepassa tot coneixement i, així, entreu del tot a la plenitud de Déu.» (Ef 3,18-19)
Adorar la Creu del Senyor, que és un «escàndol per als jueus i, per als grecs, un absurd» (1Co 1,23), és rebutjar de viure en una falsa moral i viure segons els dictats de la lògica de l'amor, que als ulls de molts encara és nicies, però pels creients és la manifestació de la fe i del seguiment del Crist, perquè també nosaltres hem de prendre la creu i seguir-lo. La Creu gloriosa del Senyor elevada sobre la història és el signe escatològic del retorn del Senyor. Cantem avui l'antiga antífona: «Adorem, Senyor la vostra creu, lloem i glorifiquem la vostra santa resurrecció, per aquest arbre ha vingut el goig a tot el món».

El sant de la setmana

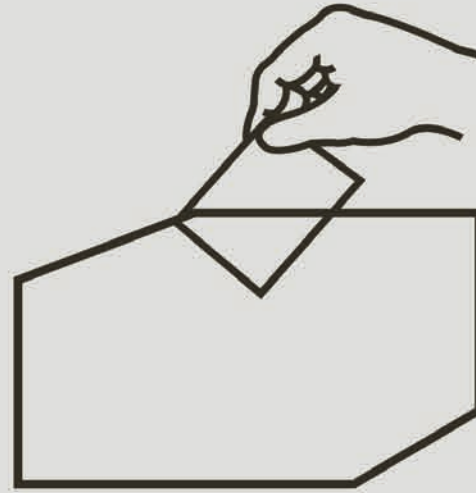
Per Eduard Brufau

Beat Miró de Tagamanent

- ✓ **Nascut a Tagamanent el 1113**
- ✓ **Canonge al monestir de Sant Joan de les Abadesses**
- ✓ **Autor de miracles, va dur una vida de pregària i humilitat**
- ✓ **Va morir a Sant Joan de les Abadesses el 1161**

Aquest beat català era fill de Ramon Berenguer i Ermessenda, senyors del castell de Tagamanent. Com era habitual a l'època, quan encara era nen el van donar a un monestir, en aquest cas a la canònica agustiniana de Sant Joan de les Abadesses. En aquesta comunitat de ben jove el beat Miró va destacar per una vida de pregària intensa i per una gran humilitat. Durant una temporada fins i tot es va retirar a un oratori fora del monestir, per dur una vida encara més ascètica i espiritual. Amb el pas dels anys la fama del beat va créixer entre els companys de comunitat i els fidels, fama que va anar a més quan va obrar diversos miracles i guaricions entre el poble. El beat Miró va morir amb fama de santedat i la seva memòria s'ha mantingut des de llavors. Dos-cents anys més tard fins i tot se li va fer un sepulcre nou i se'l va col·locar vora l'altar, com a model de santedat per a la resta de canonges.

27S | 2015

ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA

VOT PER CORREU

Fins al 17 de setembre

Si vols votar per correu, adreça't personalment a qualsevol oficina de correus i presenta l'original del DNI. Al cap d'uns dies, rebràs la documentació necessària per correu certificat.

27 DE SETEMBRE

Barcelona

Ambaixador de la pastoral de les grans ciutats

El cardenal Lluís Martínez Sistach fa un seguit de conferències al Brasil

Redacció / Barcelona

Fotos: arquebisbat de Rio de Janeiro

El 52% de la població mundial viu en una ciutat i es calcula que l'any 2050 el percentatge serà ja del 75%. No hi ha dubte que aquestes grans concentracions urbanes interpel·len la pastoral de l'Església, que encara es mou tot sovint seguint criteris i estructures rurals. Fruit d'aquesta preocupació, compartida sens dubte amb el papa Francesc, el cardenal Lluís Martínez Sistach va concebre el projecte d'organitzar l'any 2014 a Barcelona el Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats. Tant l'experiència d'organitzar un congrés d'aquesta temàtica, celebrat a més en dues fases, com la de publicar posteriorment el llibre *La pastoral de les grans ciutats* (editorial Claret), així com finalment la d'erigir la nova Fundació Antoni Gaudí per a les Grans Ciutats, han fet del cardenal Martínez Sistach un expert internacional en la matèria.

No és estrany doncs que hagi estat convidat a parlar d'aquesta temàtica a la gran Rio de Janeiro, una ciutat brasilera de més de sis milions d'habitants que justament va ser la seua l'any 2013 de la primera Jornada Mundial de la Joventut presidida pel papa Francesc. El cardenal Martínez Sistach, en la seua estada al Brasil del 19 al 31 d'agost, també ha visitat una altra gran megàlisi com és São Paulo. La seua àrea metropolitana supera els 21 milions d'habitants i, per tant, és considerada una de les metròpolis més poblades d'arreu del món.

El repte evangelitzador a les grans ciutats

El cardenal Lluís Martínez Sistach ha aprofitat aquesta estada al Brasil per impartir un seguit de conferències sobre els desafiaments de l'evangelització a les grans ciutats. Els seus homòlegs de Rio de Janeiro i de São Paulo l'han convidat per tal que pugui aportar el seu coneixement i reflexions sobre aquesta temàtica.

«Estic a l'Església de Rio de Janeiro per encontres amb els responsables de la pastoral per reflexionar sobre l'Església en les grans ciutats», va piular el cardenal Lluís Martínez Sistach el 20 d'agost passat des del seu compte personal de Twitter.

Fins al 26 d'agost, el cardenal Martínez Sistach va estar a Rio de Janeiro, on va tenir d'amfitrió el seu arquebisbe, el cardenal Orani João Tempesta. El diumenge 23 d'agost va tenir l'oportunitat de visitar la parròquia de Santa Rosa de Lima, així com les comunitats de Jardim América, una zona del nord de Rio caracteritzada per la violència i l'extrema pobresa. Davant del repte que suposa viure en aquestes condicions, el cardenal va instar a treballar a favor dels pobres partint d'un

El cardenal va visitar la comunitat pobre de Jardim América.

compromís ètic i espiritual.

Així mateix, juntament amb Peter Turkson, president del Consell Pontifici Justícia i Pau, i Kurt Koch, president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, el cardenal Martínez Sistach va participar en el cicle de conferències *Grans ciutats: desafiaments per a la unitat i la pau*.

En una conferència davant dels bisbes i responsables de pastoral brasilers, reunits al Centre d'Estudis i Formació

de Sumaré, el cardenal va recordar que dues tercers parts del món seran urbanes el 2050. «La ciutat», va constatar, «viu en una ambivalència permanent, ja que ofereix una infinitat d'oportunitats però també de dificultats».

«Les grans ciutats s'enfronten a problemes com la pobresa, la violència i l'aïllament social, la mobilitat, l'anonimat i la pèrdua dels lligams socials, el consumisme que condueix a la frustració, els desastres ecològics

i la degradació ambiental, l'especulació i la corrupció de l'espai públic», va dir el cardenal.

En un context de desconfiança envers les institucions públiques i polítiques, el cardenal va destacar la importància del paper que poden tenir la família i la religió. «La família és la via de reconstrucció del teixit social en temps de crisi, mentre que la religió dóna sentit a una experiència amb Déu, que viu a les ciutats, en l'alegria i el sofriment. La missió de l'Església és fer que els homes i les dones descobreixin la presència de Déu a les ciutats», va concloure.

Rumb a São Paulo

Després de la seua primera etapa a Rio de Janeiro, va ser el torn de visitar São Paulo, on en aquesta ocasió va ser rebut pel seu arquebisbe metropolità, el cardenal Odilo Pedro Scherer. El 29 d'agost, va oferir novament una conferència sobre *L'evangelització a la ciutat*, en el marc d'una reunió del Consell Pastoral Arxidiocesà.

En l'acte, celebrat a la Facultat Paulus de Tecnologia i Comunicació de São

Paulo, hi van participar l'arquebisbe i representants de diverses delegacions pastorals de l'arxidiòcesi, coordinadors pastorals de les regions properes així com bisbes, associacions, congregacions religioses, seminaristes i alumnes d'universitats catòliques.

El 31 d'agost l'arquebisbe de Barcelona va tornar cap a casa per reprendre la seua agenda i el nou curs en què presenta el nou pla pastoral *Sigueu misericordiosos*.

Capella en un centre comercial

Una de les anècdotes de la recent estada del cardenal al Brasil va ser l'oportunitat de descobrir la presència d'una capella dins d'un gran centre comercial. Així, en la seua visita a la parròquia de Santa Rosa de Lima, a Rio de Janeiro, el cardenal Martínez Sistach va visitar una capella dedicada a sant Joan Pau II dins del centre comercial Via Brasil. «La presència d'una capella en un centre comercial és una manera d'anunciar que Jesús és present en la vida de les persones», va dir el cardenal Martínez Sistach en declaracions a TV Redentor.

Barcelona

Pròxima obertura diocesana de la causa de M. Encarnació Colomina

És la cofundadora de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret

Redacció
Barcelona

El cardenal Lluís Martínez Sistach presidirà el 15 de setembre, a les 19 h, la sessió d'obertura diocesana de la causa de canonització de la serventa de Déu M. Encarnació Colomina i Agustí, cofundadora amb sant Josep Manyanet de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret. L'acte tindrà lloc al saló del Tron del Palau Episcopal de Barcelona, després d'haver obtingut el *nihil obstat* de la Congregació de les Causes dels Sants.

Des de fa alguns mesos ja està treballant la comissió de teòlegs per a la revisió dels escrits de la serventa de Déu i la comissió de perits en història per recollir tota la documentació que permetrà conèixer i aprofundir la vida i virtuts de la Serventa de Déu.

Apunt biogràfic

Manuela Colomina i Agustí (1848-1916) va néixer el 24 de desembre de 1848 a Os de Balaguer (la Noguera, Lleida) i fou batejada l'endemà, el dia de Nadal. La fe viscuda a la família i a la parròquia afavorirà en ella el desig de consagrar-se a Déu. Després d'un intent de vida religiosa a les Concepcionistes de Tremp, que ha d'abandonar per motius de salut, i guiada per sant Josep Manyanet, el 1877 ingressa a l'Institut que ell havia fundat l'any 1874, les Filles de la Sagrada Família. En començar el noviciat a Horta (Barcelona) va rebre el nom de Maria Encarnació; va fer la seva professió religiosa el 23 d'abril de 1879; al cap de poc temps fou nomenada superiora de la Casa Noviciat.

Un grup de dones fidels a sant Josep Manyanet es reuní a Barcelona sota la guia de la serventa de Déu

La reforma que va viure l'Institut l'any 1880 va comportar uns canvis que l'allunyaven del carisma de sant Josep Manyanet. Un grup de dones fidels a ell es reuní a Barcelona sota la guia de la serventa de Déu, i després de dotze anys d'espera van obtenir l'aprovació de l'Institut restaurat amb el nom de Filles de la Santa Casa de Natzaret.

El 1894 funden a Aiguafreda, i M. Encarnació serà la superiora i mestra de novícies d'aquesta casa, bressol de la restauració de l'Institut. El 1898 va assumir la fundació del col·legi Mare de Déu dels Àngels (la Sagrera-Barcelona). Mentrestant s'obren el col·legi Sant Josep, de Barcelona, i l'escola parroquial de Sant Joan de Vilatorrada. El fundador li va confiar la direcció de l'Institut que ella va conduir amb prudència i responsabilitat fins a 1905.

A partir d'aleshores la Serventa de Déu viurà a les comunitats de Sant Josep i col·legi Mare de Déu dels Àngels dedicada a la pregària, donant testimoni de caritat i contemplant i fent vida les virtuts de Natzaret.

El 24 de novembre de 1916, durant la celebració de l'eucaristia, pateix un atac d'apoplexia; la seva situació va empitjorant, i mor en olor de santedat la matinada del 27 de novembre de 1916.

Màxim Muñoz
Provincial dels claretians de Catalunya

Els Missioners Claretians estem celebrant el nostre XXVè Capítol General a Roma.

82 Capitulars provinents dels 64 països on som presents, representem els 33 organismes de la Congregació. És un esdeveniment que es produeix cada sis anys i que marca d'una manera molt especial el camí de la Congregació. Per això és preparat amb força antelació i amb la participació de tots amb les oportunes memòries i aportacions.

Les finalitats de tot Capítol és mantenir viu i actual el carisma fundacional, en el nostre cas el carisma missioner de sant Antoni M. Claret, revisar la vida i missió de la Congregació durant els sis darrers anys, determinar les prioritats dels següents sis anys i elegir el govern que l'ha de liderar.

El lema del Capítol, «Testimonis i missatgers de la joia de l'Evangeli», expressa clarament que volem respondre a la crida a la conversió pastoral i a la

XXVè Capítol General dels Missioners Claretians

En la reunió hi participen 82 Capitulars provinents dels 64 països.

sortida missionera a la qual ens invita el papa Francesc. El repte és com fer-ho des de la nostra identitat carismàtica, i des de comunitats fraterne significatives, integrant una gran varietat cultural i de processos. Certament la nostra Congregació ha canviat notablement de rostre en les darreres dècades, amb la incorporació notable de Claretians de l'Àsia i de l'Àfrica. La interculturalitat, fonamentada en la comunió fraterna, és un gran repte a diversos nivells, com també la transmissió del carisma i la tradició congregacional als organismes joves.

El Capítol es plantejarà també com la nostra formació inicial i permanent respon a aquest gran repte i ens fa esdevenir aquells «evangelitzadors amb esperit» dels quals parla el papa Francesc. Finalment, un altre repte és aconseguir una organització a diversos nivells que ajudi aquest dinamisme missioner i a coordinar millor els recursos personals i materials.

En el fons de tot això, un Capítol és expressió de la comunió de vida i de missió de tot l'Institut. La convivència fraterna i la pregària compartida marquen el camí capitular.

Urgell

L'educació en clau cristiana

Celebrada una nova edició de les Jornades de Teologia d'Urgell

M. C. Orduña
La Seu d'Urgell

«Cridats a donar-nos. Educar en clau cristiana», aquest era el títol sota el qual enguany es van dur a terme a La Seu d'Urgell les Jornades de Teologia, amb el P. Enric Puig s.j. i el Dr. Francesc Torralba com a ponents. El tema que es va tractar a bastament i que va obtenir molt bona resposta del públic assistent va ser l'educació en clau cristiana: com s'articula, què suposa, en quins signes del papa Francesc ens podem inspirar... i com treballar els talents dels infants i joves.

Professors i mestres de religió, educadors, catequistes, sacerdots i religiosos van seguir els dos dies de les jornades de formació amb molt interès i una gran continuïtat de presència, interaccionant molt amb els ponents i posant en relleu qüestions que preocupen i que viuen en el dia a dia a l'aula i amb els infants. Francesc Torralba va valorar molt positivament el desenvolupament dels dos dies de treball posant èmfasi precisament en aquest interès remarcable dels assistents i en el caràcter pràctic d'enguany.

Aquestes jornades que es van celebrar el 27 i 28 d'agost a la sala Sant Domènec, ja són clàssiques a la diòcesi abans de començar el curs. La jornada fou inaugurada per Mons. Joan-Enric Vives, arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, que va destacar en el seu parlament el simbolisme de l'indret en què se celebren les jornades —antic convent dominic— i la importància del potencial de transmissió de valors i cultura de la religió catòlica. Presentà breument els ponents, el Dr. Francesc Torralba i el P. Enric Puig s.j., secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, que ha ocupat càrrecs en la gestió de polítiques de joventut a la Generalitat de Catalunya. Després ja es va iniciar la jornada amb l'exposició del P. Puig. El P. Puig oferí una «mirada creient a l'escola», tal com va titular la seva ponència constatant que «en els darrers anys, les escoles han fet un salt qualitatiu en l'acció formativa amb la implementació de noves metodologies, amb la introducció de les noves tecnologies i les moltes possibilitats que se'n deriven; i en la gestió de centres, amb l'aplicació de criteris i procediments més professionals. Tot això és bo i hem de seguir en aquesta línia sense perdre, però, la dimensió humanista de l'educació que neix de l'Evangeli, dels ensenyaments de Jesús. L'escola ha de continuar sent una comunitat de vida i els mestres i professors, amb el seu testimoni i les seves paraules, exemples i referents fonamentals». Per a ell, els potencials de l'escola cristiana se situen en diversos àmbits, com va explicar: «En primer lloc, en destacaria el professorat, professional amb vocació, compromès, ben preparat i en constant actualització i perfeccionament. És una escola en

Francesc Torralba, arquebisbe Vives i Enric Puig, durant les jornades.

permanent recerca, que millora cada dia i innova per assolir un millor aprenentatge cercant la personalització i l'adaptació a cada alumne, amb una proposta educativa que, des de la bona nova de Jesús i en un clima de llibertat, proposa un horitzó de sentit per a la persona i ofereix camins de creixement integral. Una escola orientadora; una escola catalana, oberta al multilingüisme i que forma alumnes plurilingües; i moderna pel que fa als nous entorns d'aprenentatge i a la incorporació de la cultura digital.»

Vessant filosòfica de l'educació

L'endemà, el Dr. Francesc Torralba va parlar de la filosofia que hi ha darrere de l'acció educativa cristiana, amb la intenció d'educar des del do i per al do; de treballar els talents dels infants i joves i oferir-los espais per créixer des del signe positiu, sense deixar de banda el fet de reconèixer els propis límits i

aprendre a treballar-los per aconseguir un bon equilibri en la consecució dels objectius: «Educar és adonar-se dels

talents que ha rebut, que són els que ha rebut... potser en volia tenir uns altres, espera tenir-ne un altre, o està gelós dels que no té; és important identificar els talents rebuts, cultivar-los i després donar-los. Aquests tres moments que aparentment són tan simples tenen una gran complexitat perquè molt sovint ignorem els nostres talents o no els acceptem. No es fa de cop, sinó que cal una observació, una maduració i un acompanyament, perquè comprendre els talents també vol dir comprendre els límits i com ens hem d'enfrontar a la vida.» L'educació en aquest sentit és determinant per a Torralba. Les jornades es van complementar amb el lliurament per part de l'arquebisbe Joan-Enric de la *Missió* als mestres de religió, després de la missa a l'església del Seminari, la tarda del dia 27.

EL MUNDO DE LAS HERENCIAS

“En el Bufete Rojas trabajamos para que cuando llegue el día en que ya no estés, tu familia pueda permanecer unida y que todo lo que te ha costado tanto acumular en vida, no sea motivo para dividirla cuando faltes.

Un buen testamento, bien explicado, con mucho amor y cariño puede ayudar a que este trámite tan doloroso pueda ser un poquito más fácil.”

Bufete Rojas

ABOGADAS ESPECIALISTAS EN HERENCIAS

TELÉFONO 93 246 60 96 / 93 265 89 22 CONTACTO mariaelbarojas@bufeterojas.es WWW.BUFETEROJAS.ES

Opinió

Joan Piris, un bisbe proper per a la Lleida del segle XXI

Joan Viñas Salas
 Director de
 l'Acadèmia
 Mariana de Lleida

Fa pocs dies ens assabentàvem del relleu episcopal a Lleida, un fet normal quan el bisbe arriba a l'edat de la jubilació, als 75 anys. Des de la democràcia, cada bisbe ha viscut moments de gran intensitat i de decisions difícils i d'altres de més tranquil·litat. El bisbe Joan Piris va arribar quan el tema de l'art estava ben viu. Va aconseguir —molt li va costar— que no el condicionés la tasca evangelitzadora a Lleida. Ben aviat, ell, valencià que venia de Menorca, va saber escoltar-nos, fent-se seves les nostres preocupacions i problemes, i es va integrar entre nosaltres com un lleidatà més.

És un home del Concili Vaticà II, que ha intentat aplicar-lo a Lleida, agafant també les propostes que es van aprovar en el Concili Provincial Tarraconense, que traduïen a Catalunya i al nostre temps les resolucions conciliars.

Va dirigir l'actualització de la transmissió de la Bona Notícia de Jesús entre nosaltres. Va promoure un pla pastoral, escrivint unes cartes pastorals i convocant assemblees diocesanes i moments de trobada anual comuna de la diòcesi, demostrant, no solament que és un home de fe compromès, sinó que és un bon dirigent, un líder. Ha pres decisions, malgrat que algunes eren difícils, per al bé de la comunitat, encara que no agradessin a tots, però que han demostrat ser necessàries, fent una reestructuració de la diòcesi i potenciant delegacions i l'acció dels laics. Ha sabut utilitzar els mitjans de comunicació social com a eines al servei de l'evangelització.

Com a màxim dirigent de l'Església a Lleida es va comprometre en l'àmbit personal en el seguiment de Jesús. Per tant, havia d'estar al costat dels pobres i de la gent que pateix. I no sols amb la predicació, sinó amb accions concretes i útils.

Ha estat sensible al món dels malalts potenciant la Pastoral de la Salut; amb els pobres i marginats, s'ha compromès en diverses accions, com l'organització de la xarxa d'entitats socials, potenciant Càritas i l'acció caritativa i social, i ha ofert l'antic seminari per a pisos socials per ajudar a pal·liar el greu problema de les famílies desnonades.

Ha estat proper al món de la cultura i de la universitat. No ha defugit el diàleg intel·lectual, sinó que ha tingut respostes que donen raó de la fe. Ha potenciat l'IREL, centre universitari de la diòcesi, veritable promotor de l'evangelització i font de vocacions al servei de l'Església.

A finals de maig vam celebrar la darrera assemblea diocesana en la qual vam fer una síntesi de la seva acció teològica i pastoral i vam assentar les bases per al futur de Lleida, per oferir-les al proper bisbe. Un veritable llegat —regal que el bisbe Joan deixa a Mons. Salvador Giménez i que aquest, en la seves primeres declaracions, s'ha compromès a seguir, com no podia ser

El bisbe Piris atén els mitjans coincidint amb la inauguració del projecte Llars del Seminari.

menys, donat el seu gran valor—.

Tota l'Església, des que tenim el papa Francesc, està en procés de canvi i adaptació més fidel al missatge de Jesús per als homes i dones del nostre temps. El bisbe Joan s'hi va avançar a Lleida i, darrerament, ha vist reforçat el seu mestratge i acció pels escrits i accions d'aquest nou Papa, regal de l'Esperit Sant al món. No és fàcil desmuntar estructures anquilosades pel temps, que avui ja no són útils, i ser valents a despullar-se de poders i antigues tradicions i seguir Jesús mostrant-lo al món

«Ha estat al costat dels pobres i de la gent que pateix. I no sols amb la predicació, sinó amb accions concretes i útils»

que tant el necessita, encara que no es reconegui explícitament, però que, en ser un missatge profundament humà i humanitzador, dona sentit a la vida de tots els qui l'escoltem i volem seguir-lo, amb les nostres limitacions.

Gràcies, bisbe Joan, per tot això que ens has ensenyat, per tota la tasca feta a Lleida, on deixes una profunda petjada i estimació. Et desitgem un merescut descans com a gestor i directiu, encara que segur que seguiràs fent el bé allà on estiguis, compromès amb els que pateixen.

Jo i el món, quan jo ja no hi sigui

Josep Gil i Ribas
 Prevere

No voldria que sonés tot plegat com a embolic. El món, després de la meua mort, seguirà sense que jo hi sigui, o així ho sembla. Però em costa d'acceptar que el món pugui seguir el seu curs

sense les petjades, grans o petites, que jo hi hagi deixat. Em sembla que, quan en aquest món fas alguna cosa amb amor —no compta, per tant, que sigui gran o petita la cosa que fas—, això que has fet no pot ser devorat pel temps-que-passa. Per cert que, quan parlo de fer alguna cosa amb amor, sóc conscient que aquest amor amb què fem el que fem no és res més que una conseqüència d'un amor «més gran» que hem rebut. Per això, penso que és més important, de cara a nosaltres mateixos i de cara al món sencer, l'amor que hem rebut que l'amor que hem donat. I voldria dir que, des que som concebuts en el si de la nostra mare fins que morim, i fins i tot més enllà de la nostra mort, si som el que som és perquè hem estat estimats. No cal dir que aquest pensament desfà el malentès o

el sofisma dels qui no saben valorar la importància del primer batec d'un infant acabat de ser concebut en el si de la seva mare.

En aquest sentit, veure amb ulls d'amor una posta de sol o com s'obre una flor acaronada per la nova llum del dia és ja deixar una petjada en aquest món, una petjada que res del món no podrà esborrar. Naturalment, no puc deixar de valorar el treball d'un mestre o d'una mestra en l'educació dels infants, la cura d'un infermer o d'una infermera als malalts o als ancians i, si m'ho deixeu dir, el treball sovint callat i sense resultats visibles de tants mossens que des de la seva vellesa (i des de la seva solitud), si es giren enrere, veuen només camps erms.

Aquesta mena de duració de la nostra vida en el món més enllà de la nostra mort no té res a veure amb la immortalitat de l'ànima, real o imaginada, que, amb la mort, assoleix l'alliberament del seu cos i del món en què corporalment ha viscut. No crec que el cristianisme pugui autoritzar aquesta visió de la immortalitat de l'ànima, més pròpia d'una determinada filosofia que d'una fe que proclama com a veritat fonamental l'encarnació de Déu en la història humana.

Però, d'això, en parlaré en la propera ocasió.

Celebrat el III Festival de Música Antiga a Poblet

Unes 2.000 persones es van aplegar al monestir per gaudir d'aquesta efemèride

Joan Boronat
Poblet
Text i fotos:

El monestir de Poblet va acollir el cap de setmana de la Mare de Déu d'agost la tercera edició del Festival de Música Antiga, amb tres concerts que van aplegar l'assistència de prop de 2.000 persones.

Protegit per les muntanyes de Prades, el cenobi cistercenc del reial monestir de Santa Maria de Poblet, gresol d'espiritualitat, envoltat del seu habitual silenci monacal, va deixar sentir la bellesa de la música, durant tres nits. «Mil i una nits de músiques» medievals i barroques amb els tres conjunts del mestre Jordi Savall: la Capella Reial de Catalunya, Hespèrion XXI i Le Concert des Nations.

Llargs aplaudiments

Diumenge dia 16, a l'interior de la basílica, plena a vessar, va tenir lloc el tercer i darrer concert del festival: l'*Ofrena musical* i l'*Art de la fuga*, del monument titulat «Testament de Bach», magníficament executat per Le Concert des Nations i amb un públic que semblava com si talment contingués la respiració, per esclatar amb llargs aplaudiments, en finalitzar la magistral actuació.

Vaser una hora i escaig —comptant els dos bisos— per delectar-se amb el clavicèmbal a mans del francès Pierre Hantaï, la flauta travessera de Marc Hantaï, els violins de Manfredo Kraemer i David Plantier; Balázs Máté, violoncel; Xavier Puertas, violó i Jordi Savall, viola de gamba, contralt, baix i a la direcció. El clavicèmbal *Willan Dowd* va ser cedit per la Secció de

Música Antiga de la Institució Ferran el Catòlic de Saragossa per a aquest concert.

Els solistes i el conjunt de la formació, amb els seus respectius instruments, van meravellar el públic amb la col·lecció de canons i fugues. Cal destacar, per la seva bellesa, la *Sonata sopr'Il Soggetto Reale* (largo-allegro-andante-allegro), com a exponent d'una de les obres mestres de Bach.

Homenatge al poble armeni

El concert del dissabte 15, a la plaça de l'església de Poblet, titulat «L'Esperit d'Armènia», amb Hespèrion XXI i una selecció de quatre músics armenis, va constituir un homenatge al poble armeni, ja que va complir-se un segle del genocidi que va patir. La memòria viva de l'orient cristià més antic, musicada.

Pel que fa al concert inaugural del

Aquest festival porta a les comarques del sud de Catalunya la música del més alt nivell

festival de divendres dia 14, també a la plaça de l'església, va ser protagonitzat per la Capella Reial de Catalunya i Hespèrion XXI, programat en commemoració del 700 aniversari de la mort de Ramon Llull. El concert va il·lustrar els esdeveniments més importants de la vida del beat, figura universal de la llengua i la cultura catalana, l'època en què va viure a través de la música, i exemplificar així la riquesa d'un temps i un patrimoni musical de valor universal.

El Festival de Música Antiga de Poblet ha aconseguit fidelitzar un nombre públic, procedent de tot arreu, a redós d'una de les cites més importants del panorama català, que sota el guiatge del mestre Jordi Savall, porta a les comarques del sud de Catalunya la música del més alt nivell.

Nou número de la revista «Poblet»

J.B. / Poblet

Ha estat editat un nou exemplar de la revista *Poblet*, amb data de juny, corresponent al primer semestre d'aquest any, que publica la Germandat del monestir cistercenc de Santa Maria de Poblet.

En el «Pòrtic de l'Abat», el P. Josep Alegre aprofundeix a redós de la fe «que neix i es desenvolupa al voltant d'aquest misteri d'un Déu Trinitat». La revista també recull la conferència dictada pel pare Josep Maria Recasens, monjo de Poblet,

que va servir de fonament per a la trobada d'Advent. I incidint en el tema de la fe, el doctor Cristòfol A. Trepal, membre de la Germandat, tracta aquest do que s'instaura en la vida de cada dia, on es verifica vitalment.

Les arrels de la meditació cristiana és el tema que aborda, en la secció «Escola de Pregària», Marco Schorlemmer, doctor en enginyeria informàtica. Així mateix, la revista inclou un article del doctor David Jou, catedràtic de física de la Universitat Autònoma de Barcelona,

en què planteja set qüestions sobre la relació entre «raó biològica i raó còsmica».

Per la seva banda, el P. Prior, Lluç Torcal, informa sobre la programació del III Festival de Música Antiga, que tingué lloc els dies 14, 15 i 16 d'agost, i també del III Festival Internacional Orgues de Poblet, programat per al 24 i 31 d'octubre, i 21 de novembre.

Fra Octavi Vilà publica una extensa i molt interessant entrevista amb Margarita Bofarull Buñuel, presidenta de l'Institut Borja de Bioètica.

«Aquesta pel·lícula vol fer arribar un missatge»

Marcelo Torcida, guionista i director de «Felices los que lloran»

Samuel Gutiérrez

Peix de Plata a la Millor Pel·lícula i al Millor Director als Oscar del cinema catòlic. Gens malament per tractar-se d'una *opera prima*. *Opera prima* en sentit literal. Perquè el seu director, Marcelo Torcida, confessa que no havia realitzat abans ni tan sols un vídeo casolà. «*Felices los que lloran* és un autèntic miracle», assegura humil, sense voler-se atribuir cap mèrit. «Sóc director per accident —afegeix—, vaig escriure un guió basat en una experiència espiritual que vaig tenir, però no tenia pensat dirigir cap pel·lícula.» La culpable de tot: la Mare de Déu de Fàtima, a la qual està encomanat el projecte. El paraguaià Marcelo Torcida, casat i pare de quatre fills, anava per a nedador professional però va deixar la piscina olímpica per llençar-se a les aigües de la vida. Després de trenta anys al món de les assegurances agrícoles, allunyat de la fe, Jesucrist va trucar a la seva porta i la seva vida va fer un tomb copernicà. Avui continua nedant a contracorrent, fins al punt d'empendre, mogut per l'Esperit Sant, un gran projecte cinematogràfic sense tenir cap mena d'experiència prèvia en el camp de l'audiovisual. «Avui nedo en les profunditats de l'amor de Déu», acaba dient.

Felices los que lloran. Curiós títol per a una pel·lícula. Com sorgeix aquest projecte tan singular?

Fa sis anys la meua vida va fer un tomb sobtat cap a l'espiritualitat. Potser va ser la primera vegada en la meua vida en què literalment «vaig clamar» al Senyor. Estava en caiguda lliure i no tenia on sostenir-me. Ja veia venir el pitjor... El Senyor em va rescatar, encara que semblava un simple parafraseig del salm. Però va ser així. La història prèvia a aquest fet és llarga, té un parell de dècades. La cosa és que d'aleshores en endavant la meua vida té un sentit i la miro des d'un altre punt de vista. El títol de la pel·lícula té molt a veure amb la meua història. Me'l va regalar la Mare de Déu de Fàtima el dia 13 de maig després d'haver estat amb ella en el seu dia. *Felices los que lloran* busca simplement transmetre una convicció que nia en el fons del meu cor: que no estem sols, que més enllà de les circumstàncies hi ha algú que ens acompanya... i que simplement necessitem estar atents a aquesta veu interior, que per a mi té un nom, que és Jesucrist. Aquesta pel·lícula vol fer arribar al món un missatge d'esperança i de redempció.

Vostè mai abans no havia fet cinema. Va ser nedador en la seva joventut, i més tard es va fer empresari del sector agrícola. Com ha vençut les evidents limitacions?

Amb molta humilitat, atent a tot i a tots els senyals que el Senyor m'ha enviat a través de diferents persones al llarg d'aquest procés. Em fa riure quan recordo: «Tu i la teva *tilingueria* mística», em deia un amic. Doncs així

hem vençut les limitacions! Dic «hem» perquè m'han ajudat molt, i no sempre els professionals contractats. Ells m'han presentat més problemes que solucions. Va ser una lluita espiritual tremenda! No va ser fàcil. Jo no estava preparat per dirigir el film. Ho havia de fer un amic que és entès en aquestes coses, però quan es va trobar amb tanta oposició, tants inconvenients i insolències, em va dir: «D'això, i d'aquesta gent, no en pot sortir res de bo. Em retiro.»

Però vostè no es va retirar.

Jo tenia el sentit de missió instal·lat al cor: «Ho tires endavant encara que acabis al carrer.» I vaig dir que sí. La primera missió: evangelitzar les persones que van participar al film. És sabut que en aquest món no està ben vist ser creient, i menys encara si ets catòlic. Doncs han passat coses molt boniques. Déu ha obrat en tots els seus fills per més allunyats que n'hagin estat.

En el món de l'Església hi ha molt bones intencions i no sempre bons productes. Com ha aconseguit que

«La nostra estimada Església catòlica ha de presentar maneres creatives d'abordar les problemàtiques socials»

«Jo no estava preparat per dirigir aquest film, però tenia el sentit de missió instal·lat al cor. Ha estat un miracle!»

la falta d'ofici no repercuteixi en la qualitat del film?

Uf... No sabria dir-l'hi. Per a mi va sortir de primera! És que el Senyor no fa res a mitges! M'he sentit portat en tot moment. Aquesta pel·lícula és obra de l'Esperit Sant.

Satisfet, doncs? Ho titllaria de miracle?

Sí, per descomptat! És un miracle! Com s'explicaria, aleshores, que una persona centrada en els negocis de les assegurances agrícoles, que mai no ha fet ni un vídeo casolà, es posi a escriure un guió, el produeixi, el dirigeixi, el postprodueixi i guanyi premis precisament al Festival del Vaticà? A més, ara la pel·lícula ha estat seleccionada per al Washington West Film Festival, un festival totalment laic amb èmfasi en allò social i polític. No trobo cap més explicació que la del miracle. Queda clar que jo no he estat!

Per què ha volgut explicar la història de Juan, un jove que en el seu afany d'aconseguir independència se submergeix en el món de les drogues?

En realitat no és només la història de Juan. També és la història de Ricardo, el seu pare, la de *Mosquito*, un delinqüent que pateix una metamorfosi durant la història... És una mica la història de tots, per això la gent que veu la pel·lícula s'hi sent identificada. He volgut explicar-la perquè crec que la nostra estimada Església catòlica ha de presentar maneres creatives d'abordar les problemàtiques socials. No podem esperar que la gent accepti així com així els missatges que es presenten amb metodologies caducades. Crist és tan actual com fa 2.000 anys. Ell va escollir les paràboles perquè tothom, en especial la gent més senzilla, l'enten-

Canvi d'agulles

«Vaig sentir que em moria per dins.» Així descriu Marcelo Torcida la situació de col·lapse que va viure fa només sis anys. Va passar 22 dies sense dormir. Ni els medicaments no li feien efecte... Al límit ja de les forces, una matinada es prostra al terra, obre els braços en forma de creu i clama: «On Vós vulgueu i com Vós vulgueu.» Va ser l'inici d'una profunda reconversió espiritual i del retorn a l'Església. S'iniciava un camí imprevisible que l'ha portat fins i tot a dirigir un llargmetratge en un país on només el 2% de la població té accés al cinema. Actualment estudia Ciències Catequètiques i discerneix la crida al diaconat. Ell no ho sap, però el seu ministeri ja ha començat. *Felices los que lloran* n'és la millor prova.

d'esperança i redempció»

gués. Si els joves d'avui ja no estan familiaritzats amb els ambients rurals, fem servir les «paràboles urbanes»! Hem d'arribar als joves parlant el llenguatge i les realitats que ells entenen. La paraula sempre és actual i no passarà mai de moda, potser haurem d'adaptar algunes maneres de comunicar.

Hi ha alguna cosa de la seva història personal al film?

Sí, i tant, i de la història d'alguns amics. Per exemple, el rotllo amb la droga el va tenir un company de col·legi als anys vuitanta, i malauradament hi continua enganxat. L'extorsió amb amenaça de segrest em va tocar a mi. La manca de comunicació entre els membres d'una família la pateixen moltes famílies actuals. I així successivament... Aquesta història està basada en fets de la vida real.

Sense la fe en Déu, sense la història de conversió... aquesta pel·lícula existiria?

No. Mai no m'hauria passat pel cap.

És el cinema una eina privilegiada per anunciar Crist?

Tots sabem el que es pot aconseguir amb el cinema i amb l'audiovisual en general. Els catòlics, de vegades, pequem d'ingenus i d'acomodaticis. També hem de ser «astuts com serps» i aportar els talents que ens van donar o ens guanyaran la partida per golejada. No ho podem permetre!

En el cinema prefereix l'anunci explícit o implícit?

Hi ha qui opta per l'explícit i altres per l'implícit. En el meu cas vaig emprar totes dues vies. La pel·lícula és implícita, però el que em toca dir als programes de televisió, de ràdio, en diaris... això és explícit. Ho faig per donar testimoni de Crist. És un preu a pagar i cal pagar-lo.

A costa de què?

De moltes coses. Que et tractin de boig és el més light, ja que repercuteix fins i tot en els negocis i en la teva manera de viure. Fins i tot els amics que m'estimen em pregunten: «Val la pena pagar aquest preu? No pots simplement viure la fe com tothom?» Les meves respostes són dues: «Quant val la teva vida? Quant estaries disposat a pagar per ella?»

Felices los que lloran és cinema espiritual o religiós?

És cinema espiritual. Té moltíssims elements catòlics... i posats a propòsit, però no es tracta d'una pel·lícula «proselitista». L'objectiu és arribar a l'íntim de l'espectador. És despertar la recerca

i la reflexió de creients i no creients i des d'aquí abordar l'omnipresència de la Divinitat en les nostres vides, més enllà del grau de consciència o inconsciència que en tinguem.

Parlar explícitament de Déu al cinema avui és políticament incorrecte.

Ha posat vostè el dit a la nafra. No sóc un moralista ni encara menys jutge. Sóc un gran pecador que no ha aconseguit superar la majoria de les seves misèries, però m'agrada dir les coses pel seu nom. El que és bo, bo. I el dolent, dolent. Faig aquest aclariment perquè resulta que avui qualsevol infant pot observar qualsevol atrocitat explícita a les xarxes i no passa res. El cineasta que exposa escenes perturbadores en una pel·lícula és un transgressor. El que presenta temes fantasiosos i esbojarrats és rebut dempeus i amb aplaudiments. Vivim en una societat global que ens vol subvertir els valors, on sigui més «saludable» ensenyar a un infant, i com més aviat millor, que una persona pot triar sexe que posar en boca d'un personatge d'un film, que a més és capellà, «que confia en Déu», perquè

ofèn la sensibilitat de les persones... I què podem dir del seu elevat intel·lecte! Això al Paraguai, gràcies a Déu, encara la majoria de la gent no s'ho empassa, però si no fem res per contrarrestar-ho també acabarà comprant-ho. Per a mi el que està en joc és la vida eterna.

Se sent nedant a contracorrent?

M'agrada l'eufemisme de nedar, ja que literalment he estat nedador. I en les aigües de la vida he nedat a favor i en contra del corrent. Avui m'agradaria fer servir la metàfora de nedar en les profunditats de l'amor de Crist. S'hi està molt millor!

Tinc entès que vostè és diaca, o que s'està formant per ser-ho... Aquesta pel·lícula forma part de la seva diaconia?

Encara estic estudiant una Llicenciatura en Ciències Catequètiques... Estic al quart any i en són cinc. La diaconia està en discerniment. M'agradaria posar els talents que el Senyor em va regalar al seu servei i el de l'Església. Morir a la meua voluntat per fer la seva. Això no obstant, sé que això és pura gràcia i no un mèrit. Ell té la darrera paraula.

Millor pel·lícula i millor director del Festival Internacional Mirabile Dictu. No està malament per a una opera prima! Li pujaran els fums?

El temptador sempre assetja. Espero que el Senyor em guardi i protegeixi de cometre aquesta estupidesa. Com diu el sacerdot de la història, «jo només sóc un instrument».

Què creu que és el que més ha valorat el jurat?

Els han vist detalls dels quals ni jo m'havia adonat. No sabia per què els havia posat. Només sabia que hi havien de ser. Pel que fa a mi, conscientment, aquest film és una manera nova de presentar la catequesi. Un dels elogis més grans me l'ha fet un amic que és rector: «Amb aquesta pel·lícula tinc matèria per tot un any amb els meus confirmands.»

Li agradaria, al papa Francesc, Felices los que lloran?

Felices los que lloran és força papa Francesc, en el sentit sud-americà de viure la fe. En vaig deixar una còpia a una persona que amb certesa l'hi podria haver mostrat. No sé si en deu haver tingut l'oportunitat i no m'he atrevit a preguntar-l'hi. Sa Santedat té una agenda molt atapeïda i amb temes tan importants... L'hem vist aquí, al Paraguai, en el viatge pastoral, i realment hi percep l'Esperit Sant.

Més informació:
www.feliceslosquelloran.com

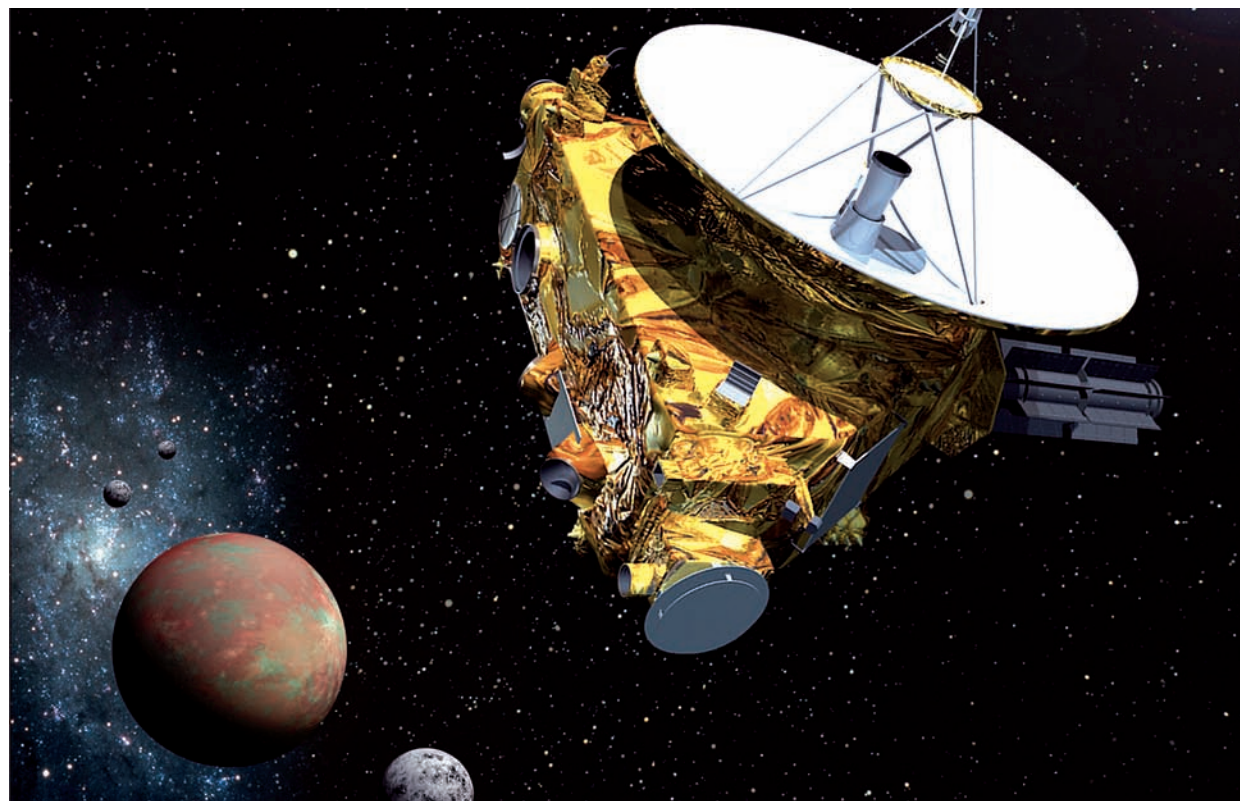
Actualitats científiques

El viatge a Plutó de la nau «New Horizons»

En aquesta represa dels articles de la secció *Actualitats científiques* hem pensat que molts dels nostres lectors deuen estar esperant que diguem alguna cosa de l'arribada de la nau *New Horizons* a les envistes de l'últim planeta del sistema solar el 14 de juliol passat, data que alguns han qualificat d'històrica per a la ciència dels astres. Amb la intenció de satisfer els nostres lectors resumirem avui el que n'hem pogut saber.

La nau exploradora, amb tot el conjunt de sofisticats aparells, ha estat obra del laboratori de la Universitat de Johns Hopkins de Maryland, amb Alan Stern com a cap de la comesa, que ha costat més de 700 milions de dòlars.

S'enlairà des de Florida el 19 de gener del 2006. Passava a prop de Mart el 7 d'abril i travessà el cinturó d'asteroides el 13 de juny del mateix any. I el 28 de febrer del 2008 sobrevolava Júpiter que amb la seva gravetat donà un impuls sobreafegit a la velocitat que duia fins a uns 50.000 km/h, si bé després n'anà perdent. El 18 de març del 2011 sobrevolà Urà i l'1 de juliol del 2013 ja prenia la primera foto de Caront, que és el satèl·lit més gran de Plutó (que en té quatre més, molt petits: Nix, Hydra, Kerberos i Styx, amb uns diàmetres que van d'uns 28 a 58 quilòmetres). Al gener ja prenia fotos d'altres objectes de l'anomenat cinturó de Kuiper (al qual pertany Plutó) i

La Nasa ha divulgat una imatge recreada de la nau camí de Plutó.

se'n posà a treure tot seguit de Plutó i de Caront, amb l'objectiu de mapar els dos astres.

I, finalment, el 14 de juliol d'enguany, a les 11h 48m a Maryland rebien la notícia que ja estava a la màxima proximitat del planeta, a només 12.472 km de la seva superfície (o sigui a 13.658 del seu centre). Anava

a 13,17 km/s (28.800 km/h) i durant mitja hora es posà a treure multitud de dades de Plutó i Caront, segons els objectius que els americans s'havien proposat, principalment: geologia i morfologia dels dos astres, composició química de les seves superfícies i com és la tènue atmosfera que posseeix el planeta. El resultat obtingut, la *New*

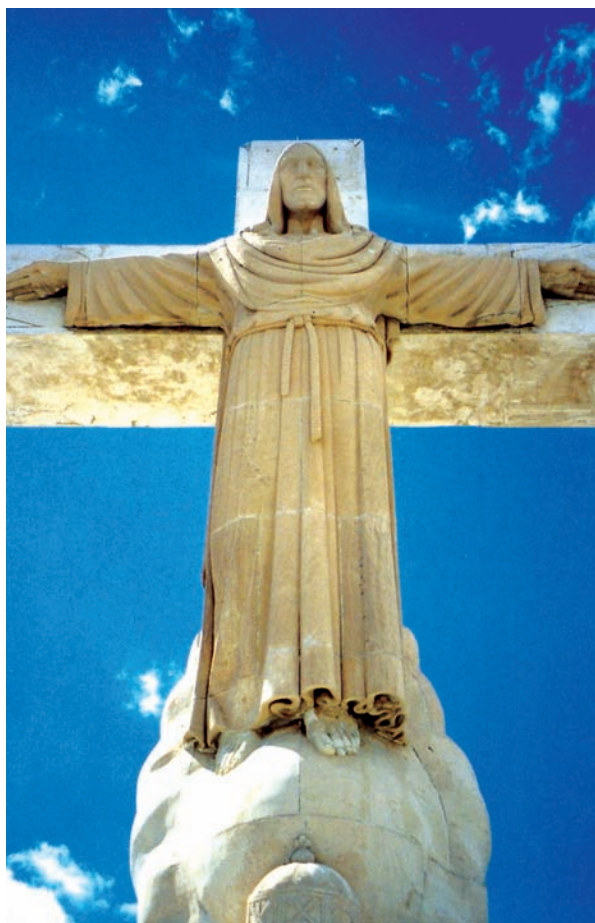
Horizons l'anirà transmetent de mica en mica durant 16 mesos. I després en vindrà l'anàlisi, que encara hi afegirà més temps.

I la nau, que ara va a 14,52 km/s (uns 32.000 km/h), seguirà prenent dades dels altres astres del cinturó de Kuiper fins que les seves possibilitats energètiques diguin prou. Bona sort!

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

Escultura de Crist Rei a El Paso.

Urbici Soler, escultor excepcional

Nascut el 21 de juny del 1890 al petit poble de Ferran, a la Segarra, Urbici Josep Francesc Soler i Manonelles va ser alumne de l'Escola de Llotja barcelonina, en classes nocturnes, i deixeble de Pere Carbonell i Huguet.

Cap al 1913 marxà a Alemanya i allà, a Munic, com a alumne d'Adolph von Hildebrand, perfeccionà l'escultura monumental; va assolir el 1918 la seva primera gran escultura, *La princesa Maria de la Pau*. Anteriorment i a Barcelona havia fet ja *Cap d'estudi* el 1907.

A París va passar per mans del mestre Émile Antoine Bourdelle, i quan es disposava a tornar a Catalunya li oferiren anar a Mèxic, on entre el 1920 i el 1940 va fer un estudi titulat *El món*, sobre el seguit de pobles mexicans nadius, les ètnies. Alhora realitzava treballs sobre importants personatges mexicans, com el mateix pintor Diego Rivera o el president Abelardo Rodríguez.

L'esclat de la Guerra Civil espanyola el va retenir a Mèxic, on just el 1937 va tenir l'oportunitat de crear la seva obra monumental més important. Es tracta d'una exaltació a Crist Rei ubicada a El

Joan Pallarès-
Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Paso, a Texas. L'obra escultòrica —comparable al Crist de Rio de Janeiro— està ubicada al capdamunt d'una muntanya isolada, visible des de molt lluny, destacada en el paisatge, a la Serra de Juárez, que s'havia anomenat Cerro de los Muleros, i avui és Monte de Cristo Rey.

L'estàtua de Crist la tallà Urbici Soler *in situ*, entre el 1937 i el 1939, amb pedra calcària d'Austin i acer; té 18 metres d'alt i la base en fa 2,7. Bo i acabada, va ser beneïda cap al 1940.

Urbici Soler s'aveïna i encaixa en aquella societat anglolatina de frontera. Va viure a Nova Orleans, a Califòrnia, a Nova York i cap al 1943 va passar un parell d'anys a Sud-amèrica.

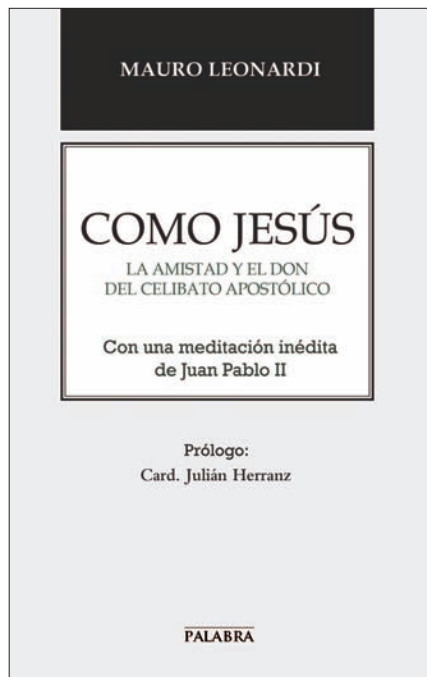
Cap al 1945 retornà a El Paso. Ara, ensems la pedra sorrenca i calcària, utilitzaria d'altres materials. *Frèsia* (1945) és feta en bronze i la darrera gran obra, *Mater Dolorosa* (1950), de fusta dura. A El Paso s'incorporà a la Universitat de Texas, i va assolir cap al 1949 la nacionalitat nord-americana. Va fer-se una casa a Anapra, a Nou Mèxic, als peus del seu Crist Rei, on va morir el 15 de gener del 1953. Fou enterrat al cementiri d'Evergreen a El Paso.

AUTORS DIVERSOS
Cuidar la madre tierra
San Pablo, 2015, 62 pàg.

Aquesta obra ofereix una aproximació a l'encíclica *Laudato si'*, del papa Francesc, per facilitar-nos-en la comprensió i una lectura meditada. Els comentaris estan escrits per sis personalitats compromeses amb l'Església i l'ecologia: Leonardo Boff, Alex Zanotelli, Gaël Girau, Chiara Giaccardi, Mauro Magatti i Giacomo Costa. Proposen accions per posar en pràctica l'encíclica.

MAURO LEONARDI
Como Jesús. La amistad y el don del celibato apostólico
Palabra, 2015, 288 pàg.

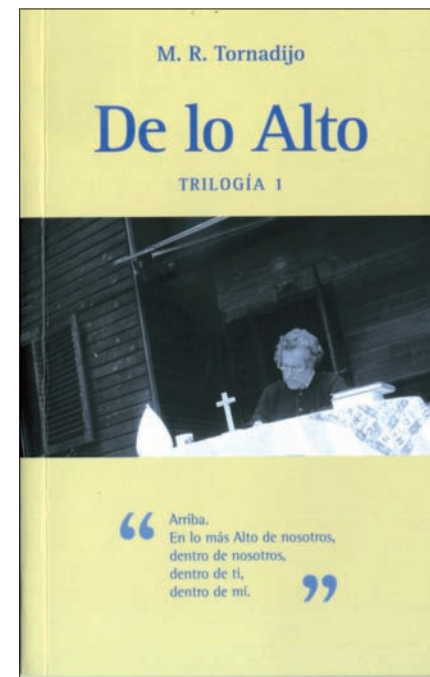
El sacerdot Mauro Leonardi revela en aquest llibre horitzons nous del cristianisme. Se centra primordialment en l'amor d'amistat, en què es basen tant el celibat com altres formes de relacions interpersonals. Tota persona amb qui cadascú es relaciona en el camí de la vida és un do, un regal: aquesta és la tesi fonamental de l'autor.

PIERO CODA
Dios que dice amor
Ciudad Nueva, 2015, 158 pàg.

De la teologia fonamental a l'ontologia trinitària, el teòleg Piero Coda desgrana, en forma de lliçons a estudiants universitaris de les disciplines més variades, l'essència del discurs teològic. Un discurs la paraula i intel·ligència (*lógos*) del qual parteixen de l'experiència de Déu, que es fa accessible a través del seguiment de Jesús dins de la comunitat dels deixebles.

M. R. TORNADIJO
De lo Alto. Trilogía 1
Newslines, 2014, 68 pàg.

L'escriptor M. R. Tornadijo inicia aquesta trilogia poètica en què es desdibuixen les fronteres entre la narració i el pensament. Al primer volum troba la revelació amb la mirada perduda en els cims més alts del més enllà. Llum i tenebres per a un misanthrop que només pretén saber què és el no-res. Respon essencialment a la contemplació solitària davant de Déu.

JAVIER MORO
A flor de piel
Seix Barral, 2015, 494 pàg.

El 30 de novembre de 1803, una corbeta sarpa del port de la Corunya. A dins hi viatgen 22 nens orfes amb la missió de dur la vacuna de la verola, acabada de descobrir, als territoris d'ultramar. Els acompanya Isabel Zenda, encarregada de tenir-ne cura. L'expedició va ser dirigida pel metge Francisco Xavier Balmis i el seu ajudant Josep Salvany.

GERBRAND BAKKER
Les pereres fan la flor blanca
Raig Verd, 2015, 160 pàg.

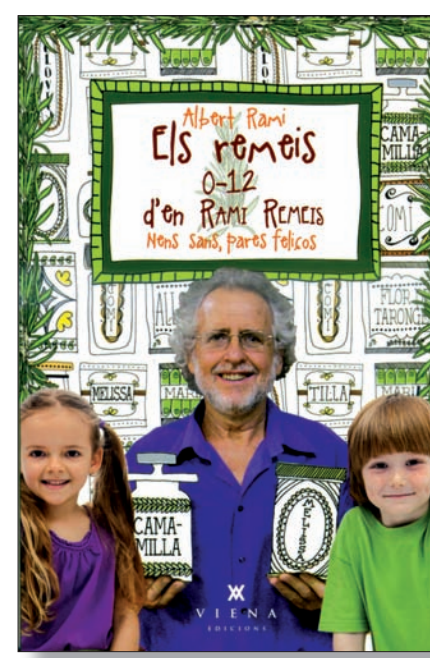
Els bessons Klaas i Kees i el seu germà petit Gerson juguen sovint a «Negre», que té per regla principal no obrir els ulls. En un accident de cotxe, Gerson perd la visió i es veu obligat a jugar a «Negre» la resta de la seva vida. Serà capaç d'adaptar-se a la nova vida amb l'ajuda del seu gos? Aquesta història s'explica a través de tres perspectives diferents: la dels bessons, Gerson i el gos.

ESPIDO FREIRE
Para Vos nació
Ariel, 2015, 324 pàg.

Teresa de Cepeda y Ahumada ha fet els seus primers cinc-cents anys de vida, i la seva figura i les seves paraules ens arriben tan intensament com a la seva època a través d'una veu molt especial, la de l'escriptora Espido Freire, que, en forma de diari, comparteix el que podria ser un mes amb Teresa de Jesús. Part biografia, part meditació, construeix una guia de vida original.

ALBERT RAMI
Els remeis 0-12 d'en Ramí Remeis
Viena, 2015, 144 pàg.

El naturòpata Albert Rami, amb una llarga experiència en el món de les teràpies naturals, s'ha dedicat a recuperar i difondre la memòria sobre l'ús tradicional de les herbes. En aquest llibre ha reunit totes aquelles alternatives naturals per tractar les malalties i molèsties que poden tenir els nens de 0 a 12 anys. Unes alternatives econòmiques i sense efectes secundaris.

Crítica literària

Important treball de Mn. Bastida

Mn. Xavier Bastida Canal ha escrit la història del Moviment dels Graduats d'Acció Catòlica de la diòcesi de Barcelona. Una història que segurament és pràcticament completa. Dels seus orígens, cap als anys cinquanta del segle passat, quan es va manifestar com una branca especialitzada dels Joves d'AC (en dèiem la JUMAC) fins a l'any 2013.

El primer que cal assenyalar en aquest estudi és l'erudició. En efecte, cada una de les afirmacions fetes per l'autor és avalada per una referència de primera mà que dona solidesa a tot l'estudi. Aquesta erudició no fa difícil la lectura perquè les citacions són la història concreta i personalitzada que va portant el lector sempre endavant en un procés viu.

Aquesta personalització comença pels bisbes de Barcelona que van dirigir i animar el Moviment de Graduats: el Dr. Gregori Modrego Casaus, Don Marcelo González Martín, el Dr. Narcís Jubany i Arnau, el cardenal Ricard M. Carles i Gordó, i el també cardenal Lluís Martínez Sistach, que fou anteriorment consiliari de Grup i de tot

MN. XAVIER BASTIDA I CANAL
La Unió de Graduats Catòlics
Història d'un moviment de laics a Barcelona
Claret, 2015, 397 pàg.

el Moviment durant bastants anys. El succeí Mn. Xavier Bastida, que ja fou el darrer.

Consiliaris de la primera hora van ser Mn. Joan Batlles, Mn. Josep M. Bardés, Mn. Josep Tubau, seguits per Mn. Josep M. Rovira Belloso, i un petit temps Mn. Joan Oriol Riera. L'esmentat Mn. Martínez Sistach va ser consiliari diocesà des del 1969 fins a la seva promoció episcopal, el 1988.

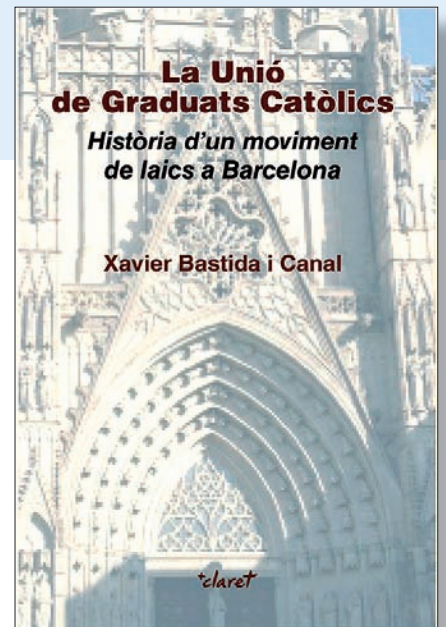
Un Moviment de Joves ha de tenir com a nucli la figura que representa el canvi històric que va del laic «pietós» al laic compromès amb l'Església, segons la doctrina del Concili Vaticà II. Aquest canvi històric el veiem personalitzat amb uns noms per a mi entranyables: Antoni Bascombe i Francesc Cabana, homes entregats del tot al moviment d'aquesta primera època; ho són també

els dos germans Josep i Jacint Alegre, farmacèutic i advocat respectivament; a ells s'hi han d'afegir les dones Maruja i Maribel. No puc passar per alt Josep M. Ràfols amb M. Rosa Sagués, Josep Lluís Vilaseca i Jaume Pujol, que durant molt de temps des del seu despatx del carrer Girona van ser també un eix viu del Moviment.

Com a membres ratllant a la mateixa època o un xic posterior, plau esmentar els noms d'Ignasi Puig Carrera, Modest Pedemonte, Eduard Tarrats, Josep M. Ribés, Josep M. Soler Lluellas, com també Josep Manuel Dotú i Joan Jordi Duch.

Per acabar vull remarcar que un dels punts de la normalitat cultural consisteix a combatre l'oblit amb la història. Vet aquí perquè em sembla important l'estudi de Mn. Xavier Bastida.

Josep M. Rovira Belloso
Professor emèrit
de Teologia

Crítica teatral

La Fira de Tàrrrega pensa en els espectadors

«FIRATÀRREGA 2015»
Diverses companyies.
Diversos espais.
Tàrrrega (Urgell),
del 10 al 13 de setembre.

La temporada teatral té una cita clàssica. La Fira del Teatre al Carrer de Tàrrrega vol facilitar, cada vegada més, l'orientació dels espectadors en un programa extens i inabastable que omple carrers, places i espais teatrals de la capital de l'Urgell. És per això que, per tercer any, FiraTàrrrega ha dissenyat 12 itineraris perquè cada espectador esculli allò que més encaixa amb el seu perfil.

Alguns dels itineraris es repeteixen en relació amb els de l'any passat, però també hi ha noves propostes. Així, enguany es pot repetir el «Pack», per als més petits; el «Tàrrrega Slow», per als que volen tranquil·litat; la «Fira d'abans sí que molava», per als més nostàlgics; l'itinerari «Recomana» dissenyat pels crítics teatrals del web Recomana.cat o l'«Experiència FT», que agrupa els espectacles considerats més representatius de la Fira. S'hi incorporen seccions com «FiraTàrrrega 15-M», un recorregut marcat pel compromís social i la participació, el «Pack Tieta» per a qui els agrada veure teatre des

La companyia catalana Los Excéntricos (Premi Nacional de Cultura) estrena a FiraTàrrrega 2015 l'espectacle «The Melting Pot Pourri».

d'una butaca o el «Si Fellini aixequés el cap...», de propostes de circ.

Un dels itineraris, «La Fira abans sí que molava», vol recuperar aquells espectadors que, al llarg dels anys han deixat la Fira enrere, des que companyies com La Fura dels Baus o Comediants van encetar el camí del teatre al carrer. És en aquest itinerari que es presenta la companyia catalana Los Excéntricos,

distingida amb el Premi Nacional de Cultura del 2011 en l'àmbit de circ i que per a aquesta edició estrena *The Melting Pot Pourri*, una tria de les millors accions i esquetxos de la seva trajectòria.

Los Excéntricos són comedians, músics, malabaristes, pallassos... i formen un trio que al llarg dels anys ha renovat la figura del *clown* gràcies a una poètica

que beu de les fonts superrealistes i que busca l'equilibri entre la modernitat i el classicisme. Durant més de trenta anys de gira arreu del món, han defensat l'art del *clown*, cosa que els ha valgut el reconeixement internacional.

FiraTàrrrega 2015 acull en aquesta edició 56 companyies, 30 de les quals, com la de Los Excéntricos, són catalanes, 11 espanyoles i la quinzena restant procedeix de Mèxic, Argentina, Itàlia, França, Anglaterra o Estats Units. Aquestes companyies estrenen 31 espectacles. La resta del programa ofereix 48 propostes d'arts de carrer i 10 espectacles de sala. Tret d'una minoria, la major part del programa és obert a tots els públics.

FiraTàrrrega 2015 manté la seva triple funció: la d'exhibició i mercat, la de suport a la creació amb laboratoris, residències i coproduccions, i el Màster de Creació en Arts de Carrer en conveni amb la Universitat de Lleida.

La jornada inaugural d'aquest any té tres espectacles. Un de migdia, amb la companyia mexicana Vaca 35; un de tarda, amb la companyia Sifonòfor; i el de nit, amb l'espectacle *Compra'm*, de la companyia Insectotròpics, una experiència de cinema de gran format que planteja una reflexió sobre la felicitat i els seus límits i que compta amb el dramaturg Esteve Soler, l'arquitecte i escenògraf Jordi Queralt i el grup ZA!, de música electrònica.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andrusotorra@gmail.com

Des del carrer

Juanjo Sanz i Núria Marcet, membres del Grup d'Orientació per a l'educació afectiva i sexual del bisbat de Terrassa

«La sexualitat és camí de sobrenaturalitat»

Samuel Gutiérrez

Ja fa uns quants anys que el Juanjo i la Núria van decidir formar-se com a monitors en educació afectiva i sexual. Conscients de la importància avui d'aquesta formació a les parròquies, s'han involucrat també en el Grup d'Orientació per a l'educació afectiva i sexual del bisbat de Terrassa. És un grup de matrimonis, preveres i catequistes que es posen al servei de les parròquies per assessorar i formar en el camp de la sexualitat. Per contactar amb el Grup: 649 935 317 – delegaciofamilia@bisbatdeterrassa.org.

Un metge i una arquitecta, pares de dos fills de 15 i 12 anys. Per què van decidir formar-vos com a monitors en educació afectiva i sexual?

El principal motiu va ser l'ambient que vàiem a la sortida del col·legi dels nostres fills. Ens sorprenia el tracte entre nois i noies, el llenguatge i les seves actituds. Això ens va empènyer a fer un pas endavant en la nostra formació, a buscar respostes, a reafirmar-nos en allò que intentàvem viure. Ja teníem una certa formació arran d'haver cursat el màster de l'Institut Joan Pau II, vam llegir llibres sobre el tema i vam decidir fer el curs «Aprenem a estimar», de la Fundació Desarrollo y Persona. Precisament el pròxim 19 i 20 de setembre s'inicia a Sant Cugat del Vallès una nova edició d'aquest curs. Us la recomanem! A nosaltres ens ha fet descobrir la bellesa de l'amor,

la nostra responsabilitat vers els joves i que l'afectivitat i sexualitat és camí de sobrenaturalitat.

En quin sentit és urgent avui «aprendre a estimar»?

Els joves, avui en dia, són educats en les sensacions, els sentiments ràpids i vertiginosos, se separa el cos del cor, el físic de l'interior... i es vol fer creure que això no té conseqüències. Avui els joves poden saber molt de tècniques sexuals i de plaer, però en canvi no han descobert el significat autèntic d'estimar. Per això és importantíssim no banalitzar les relacions sexuals, ser conscients que quan un s'entrega sexualment a una altra persona, encara que no vulguis, ho poses tot sobre la taula: el físic, però també tota la teva persona, les il·lusions, la intimitat...

És molt bonic això que dieu, però esteu segurs que els joves ho poden arribar a entendre i acceptar?

Quan preguntes als joves amb quin amor somien per al seu futur, tots diuen el mateix: que durí, que sigui fidel, dolç, sensible, que aguanti en els moments difícils... Són paraules textuals d'ells i això no fa més que reflectir l'anhel del cor de l'home: la necessitat que hi ha en tots els nostres cors d'estimar i ser estimat de veritat, amb autenticitat i plenitud. L'Església ha posat nom a aquests desitjos del cor: exclusivitat, donació, compromís...

Som encara a temps de fer alguna cosa en aquest camp?

I tant que hi som a temps! Sempre es pot recuperar una actitud renovada, fer un punt i a part, descobrir l'amor en el qual els gestos i les paraules vulguin dir «t'estimo» i no siguin fruit d'una atracció física i res més.

S'acusa l'Església de moralista en l'àmbit de la sexualitat... Hem caigut massa sovint en aquest parany?

No poques vegades s'ha viscut i transmès aquest tema com una llista de prohibicions... Això ha canviat, qualsevol missatge que pretengui una sexualitat, una castedat, un nuviatge a base de prohibicions serà frustrant i insostenible. Quan l'Església ens diu un «no» és per descobrir un «sí» millor. És d'aquest «sí» del qual ara ens parla l'Església! Aquest curs incideix a aprendre a estimar i descobrir l'autèntic amor d'una manera raonada, participativa i amb molts exemples. La novetat és la no imposició del missatge i que els joves arribin a les conclusions per ells mateixos. Això fa que se'ls obri un món totalment atractiu i amb ganes de lluitar per descobrir-lo!

Rauxa

La qüestió nacional (II)

Tot al llarg dels segles XIX i XX a Catalunya la burgesia i el món obrer —prenent en aquesta qüestió el relleu del carlisme, sempre contrari a l'estat uniformitzador—, van maldar per vehicular el sentiment nacional català. Però sense un estat que li fos favorable, i sovint sense possibilitat d'entrar directament en política, la cultura es va convertir en la via més natural per aconseguir-ho; com ha passat sovint a Europa amb les nacions petites sense estat, és a través de la literatura, la música, l'art i el moviment associatiu (ateneus, entitats excursionistes, corals, escoltisme...) que s'ha anat articulant el sentiment nacional català. En aquest procés hi han participat, per

dir-ho en termes clàssics, tant la dreta com l'esquerra, i també nombrosos homes cultes d'Església, ja fossin bisbes, sacerdots, religiosos o laics. No ha estat, doncs, cosa de quatre trabucaires, sinó de tota una societat formada i ben diversa.

En contrast, al nacionalisme espanyol no li ha calgut recórrer a la via cultural i associativa perquè l'estat mateix ha estat qui directament s'ha encarregat de transmetre el sentiment espanyolista. Com passa sovint amb els estats poderosos govern, justícia, exèrcit i de mitjans de comunicació han exercit obertament aquest paper. La partida no ha estat mai entre iguals.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Francesc Riu,
salesià
President de la
Fundació Rinaldi

Unitat i comunió

En començar l'encíclica *Laudato si*, el papa Francesc ja ens adverteix que, si bé en cada capítol tractarà d'una qüestió concreta i amb una metodologia específica, ho farà amb una convicció: «En el nostre món, tot està connectat.» Per aquest motiu, també afirma que alguns temes especials «no reclamaran la nostra atenció una única vegada, sinó que continuament seran replantejats i enriquits» (16).

Així, en el capítol segon ja precisa que «la creació només pot ser entesa com un do que sorgeix de la mà oberta del Pare de tots, com una realitat il·luminada per l'amor que ens convoca a una comunió universal» (76).

En aquest context, no ens ha de sorprendre que més endavant Francesc insisteixi en la convicció suara esmentada: «Havent estat creats pel mateix Déu, tots els éssers de l'univers estem units per llaços invisibles i conformem una espècie de família universal, una sublim comunió que ens mou a un respecte sagrat, afectuós, humil» (89).

El fet de conformar, tota la creació, una única família universal, té implicacions summament rellevants, que el Papa no es cansa de remarcar: «La preocupació pel medi ambient ha d'estar unida a un amor sincer envers tots els altres éssers humans i a un compromís constant en la solució dels problemes de la humanitat» (91).

Aquest principi té múltiples aplicacions: «Quan els nostres cors estan autènticament units a la comunió universal, el sentit de fraternitat no exclou res ni ningú. Per tant, la nostra indiferència o crueltat davant les altres criatures d'aquest món, tard o d'hora afectarà el tracte que donarem als altres éssers humans. El cor és un de sol, i els mateixos sentiments miserables que ens porten a maltractar un animal no trigaran a manifestar-se en les nostres relacions amb les altres persones. Tot acarnissament amb qualsevol criatura és contrari a la dignitat humana. (...) Tot està relacionat, i tots els éssers humans estem junts com a germans i germanes en un meravellós pelegrinatge, entrellaçats per l'amor que Déu té a cada una de les criatures i que ens uneix també, amb tendre afecte, al germà sol, a la germana lluna, al germà riu i a la mare terra» (92).

El papa Francesc hi insisteix sense cansar-se'n: «Tots formem una gran família i ens necessitem els uns als altres» (229).